

s.s. Evîndar

KULA DILÊ
MIN

Institut Kurde de Paris

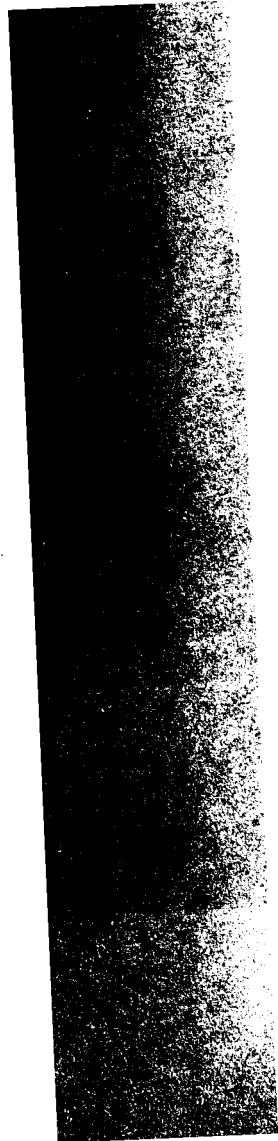

DÎWANA YEKEM

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

**: Nivîskari hilmeki muqedesi, i-tebihîye!..
Xebinetê, kû ev di wextê xwede bidest me
neket. s.s. E v î n d a r 9 / 1993 .**

**Navnîşana xwestinê :
Nr:KDT-02-BS, POSTAMTI
W-32105 BAD SALZUFLEN
E L M A N Y A**

BIHA: SÊZDEHÛNÎVMARK

Berî kû em dest bi pêşgotina xwe bikin, dê fermo, bere diwan, di destê mede'â vekribê, dê em herin tewafe***SILAVGEHE-CEGER XWÎN***! Wêsilavgehe kû çanda Kürdî dişe bican anî! Lêbelê ji rexekîve" kêfa min ji Cegerxwîn, neyê." Jiber kû wê"silavgehê hişt kû ez bibime xwdiyê vê "DÎWAN,Ê." Ka emê liber xwe bixin kû em vê pirsê bidine qebûlkirinê.:Gelo kesek heyê kû ji minre bêje,ango tiştêk mayê kû "CEGERXWÎN" liser çandaya Kürdî nenvîsîbê? Ez dibêjim, na! Zorspas.

WÊJE(edebiyat)

Gelo "wêje" çîye? Kû ev ji min werê pîrskirinê wêje geleşke. (gel) û gel jî wêje, ye. Wêje zar, e. Berî kû zar werine ortê, ne "gel" hebûn û berî gel, an jî xwe bikine gel, ew a bi malbatanbûn., û wêje(edebiyat) ye malbatan jî, ferehiye wê jî, a bi deh kîlometranbû. Ango, di hundirê wan deh kîlometran de liser rûwê axê çî şînahî, hişkî û canliberî hebû, wêje jî liser rewşe wan hebûnan hatibû pînanîne!.. Belê piştî kû gel, an hatina bûwûnê û belê jiber kû berî hingî, her malbatekî li çiyekî dijî, û her malbatekî jî harek(heyb) kiribû berxwe, de, û belê piştî kû bi wan wêj, an, teve di hundirê zar, ekîd hatina bijîyankirinê, lewma, ew wêje pîrr maldar û xemildar bû! Belê di hundirê vê maldarî û xemildariye wêje, yê de jî, bi hezarsalan düvre jî, kesen dinav wê wêje, yê de man û dişe jî xwe nikaribû ji wê wêje. yêre bikine xwedî!.. Ev jî, (bêigoman malekî tabiatîya) Divê (!) em wê tim jibîrhe nekin kû em jî bicanitîyêre kar dikin. Belê "wêje", me got, wêje gel, e. Dêka em liber xwe bixin kû çend gotinan liser wêje, yê lêkin: Jibo me wêje gel, e û navê gel jî "Kurd û Kurdistan, in! Vî gelî jî wêje, ye xwe ji kortik û wan mesîlên di wî cihêde l i b e r h e v kirîye! Ev liberhev kirin jî weke, di nava eprîyeke qîzekê debe. Baştir werê gotinê: Dinav eprîye qîzeke dilgirtî debe, an jî di holecenge qaramanekî debe, an jî di nava qesîsî û merdiyê debe û an jî di nava gemarî û paqijî, yê de, di nava maldarmalbat û gündîyan de, di nava şivantî û eşrefiyêde, di nava "gel û serok" de, û ev teveen jî, jixwe, dikevîne

hundurê dîwan, ekê. Û nexasim di hundirê "DÎWAN, EKE MUQADES" di ên weke "SILAVGEHÊN CEGERXWÎNÎ" DE.

HELBEST

Gelo wexta kû mirov ji helbestan xeber bidê, mirov dikare liser helbestan çî bişêwire? Helbest çîye, çîme navê wê helbest, e? Navê helbestî jikû hatiye? Û helbest bixwe, ji xwe çî bingehiyê dixwazê? Ez bixwe, tevî lawitiya xwe ji gel, ekîbin dest kû bi sedsalan dibin destan de jîyîye, û di wê bindestiyê de mejî, yê wî hatiya rizandin, (u jiber kû bêiarşîvî, ya dewletî, bê ka navê helbestiyê jikû hatiya, û ew bixwe çî ma neye, binavkirine helbestê bo min pirr koteke. Belê dîse jî mirov dikare liser helbestê çend pêşnêrîen bişêwirê. : Helbest = hele-best, hil(o)best, hilbij û hwd.? Ev van manan liser helbestê pismametiyeke mezin ditîne berçavan. Belê ev pêşnêrîn karekî teybetî ê "akademî, yeke zarî" ye. Başa, me got, "gelo, helbest jixwe bixwe çî dixwazê"? (wexta kû wî dengê tûj jixwe derdixê)

Û bi wî dengî ji xwendevanê xwe çî dixwazê? Û ew daxwaza wê liser çî tilbê (talep) ye? Ligor baweriye min, wexta kû mirov ji helbestan xeber bidê, ez wê dicîde weke tilbeke pirr hişk liser ojdên... qebûl dikim. Mesela, wexta kû ez pirtûkekê liser hilmê "felsefî anjî liser astronomî, dilovanî û weke wan bixwînim, romantîke di nava wande pirr li xweşîye min diçin lewma ezê çiyê xwe xweş bikim da ez bikaribim wan bi rehatî bixwînim. Belê di paralel, e vêde, wexta kû ez dîwan, ekê bixwînim, xwendina wê min bêisebir dikê..? Ango helbest jibo min, "ji xwendinê tilbeke hişk û jî wesfdanê qaramanî, yeke.. Ango, weke dilo, yekî liser mirîyan, wexta mirîk bimirê û liser tirban jinekê bêjê "aAAwû ew çî mêrbû, xebînete wan simbelên qîtanî, wan awirrên weke ên melkemot... Belê wexta jineke dî liser wî dilo bêjê: "ez delîle wan simbelên teye qînîma bire ez delîle wan awirrên melkemotî, me bire, wey limin pepûke div rêwîngî, ya, yê bire" û hwd., bi dilowê xwehêre girîzo bi canê mirov dikeve û çavên mirov şildibin. Bi wesfdana berî "dilo" na!

HELBESTÊN BÊIWEZN

Weke kû ditê zanîn, herçi helbestin (bi geleperî) bi dû awan ditêne nivîsandinê: ên bi wezne bi deng û bi wezne "hem bi deng û pêre bi wezne tîpan". Belê jibo min bixwe helbestên bi bêwezne tîpan belê bi wezne deng, fehîmtirin., belê helbestên bi cotwezn, (bêigoman) derenceyêke mezin a mamosteyîye, teybetîyêke mezin, gering didê qebûl kirinê. Belê dîse jî helbestên bi bêwezne tîpan, (jiber kû ew bêtir fehîmîyê di-tînin serzîmanan, lewma ew bêtir dikarin ojdên bigûvêşin...!

HELBESTVANÎ

Gelo helbestvanî çîye û kî dikare helbestan lêkê? Û helbestvan likû dikare helbestan lêkê? Jibo min helbestvanî kelforeke pîrr bi hêze û helbest jî gumaşekeî jî sîsîke wêje, yêye!.. Û evjî bitenê dikare linav jîyana wî gelî werine karê. (ango baştir werine nivîsandinê)

AMADEKARÎ, YA DÎWAN, NÊ

Ev diwan di nava sala 1983-88 an de amadekar bûwiya., (çend helbest netêde) .Di sala sala 1987 an de ji Instîtûta Kûrdî ji Bonn, ê re hatiye şandinê, belê mixabin jiber kû Instîtût hate girtinê ew nehate çapkirinê. Di 6.8.1990 î de, ji komkar, ê re (li Köln/Elmánya) hatine şandinê, (liser daxwaza wan dûvre di 23.11.1990 î de, nameyek bi navê MYK, di bin imza Mesûd de şandina û helbest jî bi wêre hatina veğerandinê. (-bêisebeb) Di 21.5.1993 ê yan de jî liser çapkirine wê nameyek ji "Yekbûn"ê re hate şandinê, (Yekbûn Swêden) he t a îro jî (7.8.1993) jîwan bersiv nehatiye danê..? Ezjî, jibokû ev liser ideolojiye wan, a kû liba wan ji çanda wan biqedirtir, vê diwanê ne bi forma "pirtûkî/kitêbî, belê bi forma kovarî didime çapkirinê.

ZAR,Ê DÎWAN,Ê

Jiber kû heta îro tü, "akademî, yê n zar, î ê n Kurdî", nehatina damezirandinê. Lewma, zar, ê Kurdî ji hê rast nebûwiya. Zarê dîwan, a mejî, bi wan kêmasîyan hatiye nivîsandînê. Mesela : yê(ê) yê n(ên) bûyî(bûwûn) wanê(wan, ê) bê(werê) bê i (biten-hayî) û hwd. Lewma, em hêvîdarin kû xwendevan di vê dîwanê d hindik rexnan bibî nê!

s.s. E v î n d a r 18.4.1993, nexweşxane, Husum/Elmanya.

- : Dîwan kak A.ç.Canpolâ, jibo Şîretkariya wî zorspas dikê .
- : Ev dîwan, jiber hinek karê siyasî, dise dereng maye .
- : Nivîskar hêvîdare!, herçî pirtûkên kû ji nihe û pêde, ê n kû bi navê wî werine çapkirinê, bi zar, ê kî dîrist werine nivî-sandinê.
- : Di helbestan de, (Şaşi) weke 3=ç, weke 4=\$, ditê fêhmkirinê.

DIBE KÛ SALKÊ BÛHAR ÇÊNEBÊ
*****

Dibe kû salkê bûhar çênebê?
çiyayê bilind bêiheye bibê
gulçîçek jî wê qet şînebê,
gelo wê hingî sedam çibê?

Oqyanos qet liwê ba nedaya?
an baran liwê hêwa nedaya?
havîn liser wê dereng maye?
anjî xwedê liwê ceza daya?

Na!dibe kû ewjî wek heywênbê
hagirî bitenê salekbê
di sala düyemde da, a zexmbê...
jibo bûhara wê bi dûqetanbê?

Hiî, jiber kû liwê tim sayî, ya?
sîye ewran diserve neçûye ?
jî îsanên xwe teve xeyîdî, ya?
anjî xwedê ew jibîr kirîya?

Na!teve gunhê negencê oqyanosa
wexta kû nava rojê û erdê diçê
hingî gamûşke dinê jî di şemitê
oqyanos jî hingî lidüv diherka...

Ew oqyanosê bêî-ol û erkan
bêiserî û ben dikeve gelyan
bixwere li volqanan dike ferman
li erd û ezman çêdike arap.

Hingî bûharbê, dîs dibe havîn
hingî payîzbê dîs dibe havîn
hingî çilebê dîs dibe havîn,
ango terr û hişk tev dike pûsin.

BA NE KURÊ AVÊ BITENÊ, YA
*****

Ba ne kurê avê bitenê, ye
ba ne jibo axê bitenê, ye
ba ne jibo geyê bitenê, ye
ba jibo wanjî, ên dilî, ye...

Ba ne kurê çiyê bitenê, ye
ba ne jibo matotan bitenê, ye
ba ne jibo gihandina zad bitenê, ye
ba jibo sarbûna xwêhdan, jî, ye..

Ba ne hember tîrojê bitenê, ye...
ba ne kurê tebeqê bitenê, ye
ba ne jibo bînê bitenê, ye
ba jibo wêjî, tehmê, ye.

Ba ne kurê hejê bitenê, ye
ba ne jibo paqijî bitenê, ye
ba ne jibo tavañ bitenê, ye
ba jibo safikirinê, jî, ye...

Kû ba nebê zad çênabin
kû ba nebê tehm xweşnabin
kû kû ba nebê baran nêbarin
kû ba nebê atmosfêr nadin!..

***

BEXT-YARÎ YA MIN BI TABIATÊ,R

*****

Ez pirr,pirr,î bext-yar,im...
linav tabiatê î serhejarim...
bêi-gazin û loman linav î palim
ango,ji mirovên dinê,ney(î) dengdarim.

Ew mirovaniye dinye anî vê rewşê...
erd û ezman,hember jîriye wî dihejê...
îro,ji mejiyê wan fehîman ê bisift î dûrim
derketime nav tabiatê,î bêsehwerim...

Zarê tabiatê bomîn ney(î)ferî
lê ew zar,ê wân î xweş kû sewdan dihêjî...
ba li bizr dixê, bi hezar awan î rengdelalî
tayeke nabêje êdin,"tû limin dikê bêhtengî".

Ew bi bawêşêne xwe, lihev dikin silava
bi wê piştî wan li hember neyar a sitewaya
lijor bilbil,kewan,tûrik û rengê wana
bi wê canê wan jî nexweşiyêr ney terxana...

Belê,nala nala hinek bizr dibin min,d,dinal
ew liser kêmsaniye min pirr bi xeyal...
lêsiifta dengan jî ji bajêr,liwan dibarin sift
ew dengê kû dinya gihandi vê rewşa delal!..?

Ew dengê gi fesadi bi kuştin û hwd.,a
ev deng halo,wê çawa di dinê,d bi bija..?
heta kû ew dest bi raşmalî a pêifene neke!?
berî kû ew jiber çavê tabihî jî bikev,a...

***

HETA EWRUPA BÊICEZABÊ

*****

Heta Ewropa bêicezabê
serê dinê wê bi teşqelebê
jehre gazî jî wê li canan reşandbê.

Berî pêncrojan Saddam Hiseyn,
jehrgaz avêt ser mehcolên Kurd,în
kuştî û birîndar, bi dehhezar,în.

Ewropî dibê "Saddam dîktator, a "
lê dikevine firotina çekan bi dora
wey liwî, bifiro 4îyê gazê, bizora .

Liba wan ferqî tüne, bitenê gazencî
berî niha "fiçî" bi deh dolar, î
îro, ew bi kîlok jehrgaz, î.

Gelo serê van Ewropî, yan jî bere?
dibe kû tev emeliyat bû bin tev bihevre
dibe kû mejîyê serî, ne ê orijinal be?

Naxwa ew, wê çima wilo hovî bikin..??
bi her hêzên xweve liber xwe bixin
da mirovanî jî dinê wenda bikin !?

Heta Ewropa a wilo bêicezabê
lihevhatina dinê jî wê bi xişwaşbê
Şerê dinê jî, wê tim li dîvhev karbê!

Lewma, divê Ewropa werê cezakirin,
heta hemr hebê ew newê hefûkirin
bi sosyalizmê bo tim werê şakirin!

DINYA MIN BÊIHEYE MEKE

*****

Ê,kû atomê çêkê û jehr tevhev bikê
ez û ew nedcstin qet,heta ebedê
jiber kû ew dinya min bêiheye dikê!..

Êdî ew bayê hênik lidaran nexê
ji gulan,dilê minjî oqsîcan nastînê.

Ê kû atom çêk û ê kû wê bipeqên
dinya min wêran dikê-hildiweşên
ew lihember xwe pirr neyar ji dibên!

Dinya min bêiheye meke!

wexta kû atom werê peqandin
deşt û zozan tev ditê Şewitandin
qasê canliber tev ditê çelmisandin.

Dijminê wî:Ez,jin,a min,teví zarwan
hevalên mene giş,can û tabihên daran.

Ew bayê hênik tev ji valayî diçê
havênê berû û nefel hew pêde dibê
mala ûr îsan û sewal tev wêran dibê.

Dinya min bêiheye meke!

çi heqê te heye,vê dinya delal
pelweşênek çiyar dil dike Şepal
van tev bikê bin pê,bo daxwazek xeyal..?

Herçi şinahî tev ji erd diçê
hew bajî ditîne bêvil oqsîcana jinê.

...

Ew rudêne gulan tev zerdibê
sîya darmazî hew li rêwing dixê
îsan dibirij nav tîr-roj û erdê.

Dinya min bêiheye meke!

Düvre ka gulên bûk û zavan?
ka hêlinên bilbil û kewan?
wê jikû werin bo îsan zadan?

Bînberdan namênê qet jibiniya
ê kû atomê çêdikê wek kerriya.

Sibe kû sosyalizm bipêşkeve
ent bo nepeqandin biwîr derdikeve
êdî di depode bi serê xwedîd dipeqe.

Dinya min bêiheye meke!

Ew peqandina te tev ji tirsaye
lihember rabûna hêzê karkereye
teve jibo çewt emperiya, ye.

Dinya min bêirehel meke!!

***

KWEDÊNASÎ HEJARIYA

*****

Heta ezi xwedênasbûm
tim î hejar çav lidestانبûm
tim bi xwezî a kul-dilê sarbûm
jiber kû qinyat bi xwedê anbûm...

Lê xwedê ez get neditibûm
biperdayî melexizmetbûm
li ezmanan bitenê gezegانبûn!
wêji kû werê get çênebûbû.

tiştêkî kû get berhemê wî nebê
serpêhatî a wî bes nexasimbê...
bitenê hêvyên bêianîn cîbê
ên halo wê tim biserî teşqelebê!..

Bese em dev ji "pûçiti berdîn"!..
emê li hêvîya xwedê tim bêipergalbin
tiştê heyî libenda xwedanbin
lewma lime tim malwêrandibin!..

Ger em jivan bawer binin
dê bibînin derwên nebirastîn
me cî, ol berda bo dirhavîn
biha ê xweda anîn dehmerqîn.

***

DAYÎK HÊVÎDARA JI ÇÛNA UNO.

*****

UNO. hêvî a dilxweşî a gelan
îro birêket çû sêwiye Kurdistan
bo biparêzê ji perçiqandinê gulan?

Divê heye UNO. ji potînan hebê,
dawiya bûharê, ya gul di bişkivê
hêvî didê xemlandina bûharê!..

Rewa gulan ji xwîna dehan Halepçe
ziblê goristan xurtdikê reyên goran
hey ji gulan hebin, nemênin bi bizmarve.

Kurd bihêviya ji nehtorî a UNO.
da dayîk dil xweş bikê bi keç û kuro
û bo bûk dil sarnekê ji eşqa kûro...

***

Ev helbest di 20.8.1988 an de, ji yekîtî
a gelan re, ji New York, ê re hatiye şa-
ndinê., bi daxwaza kû wê di civata endam-
ên xweye giştîde belavbikin. (bi têrcûmî)

EZ NIHA JIDERVE DITÊM BÛHARA

*****

Welat, qasê dinê xeyj polê bakur kete bûharê
bi gul û gulçîçek, bi zewac û dîlanê
bi pîrozkirine rojên netewî û ên carê
lê lite divê bi xwîna egît û Şêranbê welat.

Ez niha ji derve ditêm, tev gul û gulçîçekin.

Welat qey tû ne jivê dinêyî?..
xwarin û jîyana te, çime tim bi xwînêyî?
tû hew dikarê bihejmêrê Şehîdî, teyî
kû xwîn nese kinê, bûhar nayê wêr, welat!..

Ez niha jiderve ditêm, tev gul û gulçîçekin.

AaAx! devê min û te nagerê liwan tehdekin...
serbilidaya wan, bi xebatê te bin pîyqnkîn
liserbilindaya wan neheqî û zêdekarîn
bar î girana ma ez û wan, ê çikin welat?..

Ez niha jiderve ditêm, tev gul û gulçîçekin.

Dê bese, divê xwe liqurçê deyn
weke horî, yan xwe bêsûc bikê bizbizêlkin
divê her dewse şaşî, yan bigrê dûrbîn
naxwa wê pîrr Şermbê, kû bikê pesn welat...

Ez niha jiderve ditêm, tev gul û gulçîçekin.

Ê, naxwa tû çidivê wilo bisergermî..?
tiştê heye, bitenê jiwe dikim gazin û hêvî,
te bûhara min hişk, kir biŞehîd-xwîni
divê biyekdest saxkin kûrbirîni heval!

Ez niha jiderve ditêm, tev gul û gulçîçekin.

***

EZ LI EMÊRÎKA BÛWÛMA
*****

Ez li "Emêrîka bûwûma"
li Elmanya nexweş ketma
li Sowît rehat bûwûma
ez li "Emêrîka bûwûma".

Li Ingilîz ger bûwûma
li Japon kor bûwûma
li Elmanya êşzirav bûwûma
ez li "Emêrîka bûwûma".

Bi Şev û roj çerx û dewran
weke teyrê baz li ezman
li hawîrdorê dinê geryam
tim li Emêrîka rastdibûm.

Li Ingilîz î gerim
li Japon î korim
li Ferensa î mih tebeşim
li Emêrîka î serxweşim...

Payîzbû ez birê ketim
zivistanê li Ingilîz derbûm
bîna gulên ji Sowît liberbûm
qoqê min û can jihev çûn...

Li Ingilîz î mejî hejarim
li Japon î qerem sarim
li Sowît li emelyat î karim
ez li Emêrîka "nebûwûma".

Nexweşîna min a xedarbû
derman jibo qurmê darbû
emelyat bûm tev bi rewa bû
li Kurdistan,ê qoq bi can bû.

TIRSE LISER HÊWANÊN KURDISTAN

*****

Divê ev tirse serhêwanên li Kurdistan rabê
da guhên wanjî li ser tebiatê î: xwahrêbê...
da dilê wan jî bi bûharê xweş û şadbê
jibo xwîna paqij di canê mejîd zelal bibê...

Wexta ez dirazim tim ditên xeyal
xwedê di têtî xewna min ji bêî pergal
heta sibehî, ji xwêhdan nivîn dibin av,
ev li Ewropa tûne bi tûşeklav.

Teyrik bi tîbûn di firin ji tirsê birçîyan
kehrxezal di revin ji tirs korseman
îsan jî, ji xew di helçînî ji tris romîyan
teve ji welêt xalîbûn ji dest buxziyan.

Lewma, hew teyrik di tûtînin liçîyan û mêrg
hevora jî, hew di çêrin li newal û kêrk
îsan jî, nema di kîrin belavkin li geliyan dêng
êdi pêncezar metro çarçik, bû weke devsewêlk...

Cîraniya me li welêt bo teyr û tûran
bi sed metrowan ji hev û dû dûra
di cefîlin weke kû melkemot li wan bik dozcan
teve ji destê nezani nava me dike moran.

Lê li Ewropa, bi yek metro û kêmtir ji niv
teyrik nava xwe û îsan bi nikil di pîv
tim ji destên wan derdixin taştê û şîv,
herçî ê mene, em ji wan nabihîzin pirênev.

*Ma gelo ev nehêjaya mirov li ser Şêwr deyn?

***

JI SALÊ SÊSEDROJ,Î HEZINDARÎ
*****

Ez jinika Kurd,î ma
ji salê sêsedroj a hezni,ma
tim bi serêş û çavşilî,ma
her ji jiyan a dilsarî,ma...

Ma geli evjî çihale..?
gey jinên dinê,tev wehane:
bêîqedr û a bi cefane?
mane ev nehatiya ji ezmane!?

Diba kû ev teve xapbin
jibin mij û perdanbin
ji dest ol û mêranbin
tev bo xweşîya canê wanbin.

"Ger tû mêrbê û ez ya tehim
bitenê,bo laqirdîya Şevanbim
wexta te ...xwest eza karbim
lê ez bivan tenê qayîl nabim."

Wexta tû min jidil bibêni
dilê min bixweşî,jimin bistêni
minjî weke xwe liber çav deynê...
êdi ezê bi lotka gabekan wermi...

Hingi,emê dewse pêncîsal heştê bikin
tim weke gulçîçek hevûdû bînkîn
herdem bi hevre a serbilindbin
ma êdi enta me wê jihev çibin?..

***

XEYDA DÊ Û ZARWAN

*****

Dîya min jimin pirsî û got,
"lawê min Seydo, çima çavxemgîn ?"
min bersiv neda heta heta sêdengîn,
dawî min dengê xwe hilda û jêre sot.:

Te ez kirime bin zilma bira, ê nexur
naşêwir liser hemûtişt pirr,
dixwazê bêiguneh jimin serî bibir.

Wê got, "lawo tû û ew, herdû bira, ên hev
herdû, şirikên hemûtişt û pez,
ez kal bûwûma, min dest kişand jitev,
bav kirye destê we, dê hûnjî bibin kes!.."

Na! dayê, heta ez, î saxim, tûne peyve me
tû nebûyî xwedî li kula dilê me
li pirse me gohdarî nekîr liser jana me
te berdaye serê nexurê xwey sersam, e...

Lawo, "belê çime tû ji pîrik di xeydî?
kû tû me berdê, bigir xatirê dêbavê
hêvidarê sebrê di şerde, bo sitare paşbavê
jibo pîrik liser we nekê dilxerabî."

Dayê te ev pirr şaş fêhmkir wilo got,
tûne nebaşî, bitenê liser nexur gotgot,
liber wê serî, î tewandî, bi destcct,
ezê wê derxim ji hemû agir û pot.

Dayîke min, komelak ji Kurdistan
bira, ê nexurî, heval, ên lipaş man
pîrike min, ew welatê tev Kurdan
ji alê minv, xelasî a welêt bo hermervan.

***

HETA KÛ EZMAN Î LICÎBE

*****

Heta kû ezman î licîbe
dê, ya Kurd jî wê li helkîbe
Şerefe wan jî wê libalbe
doza Kurdistan jî wê pêşveçûbe!

Lê kû ew bi rastiye çepî, bê
doz jibo her mervîbê
kû dostê wan ê xizanîbê
bi piştgirîya Marks, î û Lenin, î bê!

Wîwextî, dê gul bibişkivin jibin...
Şax û gulî wê tev bipijiqin...
tiriyê mêwan jî, dê dihestimin...
êdi hertiştê di Kurdistan da di xemilin.

Kengî, nexur wek ê dawî bibê,
rê, ên qutebir, liber çav deynê
ezman dê li xwehr dahie bibê
ewr û erd bihevr bi silavdibê.

Lê kû dijî van werna karê(!)
xwîşk û totmam, wê hegir bibin libalê
wêrisê Kurd jî di qele ji bermalê
êdi Kurd û Kurdistan jî wenda dibê.

***

DÛSE SERSAL DÛS KÊF Û SEYRAN

*****

Dise sersal dîs kêf û seyran
û li hundirê welêt, ew jana giran...
kû bistûçar saet libin kabûsan...

AaAx! kû min bizaniya bar hewqas girana
min serê xwe nedixist van teşqelana
belê li kû dima hesyete bavana?

Belê barê sivik karê her mêran
lê ê giran hedê mêrxasan
çavbelek liser wana ditînin kilaman.

Barê giran bo mêrxas tim doza!
çerxa felekê di dest de tim digaza
lewma bin guharê heyderî bo wî, tim soza.

Sînga wek berfê, jixwer dike bexçe
herdû şimamok jêre, tim weke texte
weke hespe kihêl tim, liber di reqse...

Lê iro em dibînin, ev jidest çûya
romiyên qungetayî jiwan hol girtiya
tirsonekan ji mêrxasan mêrg sitandiya.

Navê vê liba min ne mêrxasî
çawa mêrxas jidest tirsonek bike gazî
bi şimamokan neleyz û li mêrg nerazî?

***

BITENÊ, EZ Û DILÊ BOTE MAN, E WELAT

*****

Wa îro bûya bûhar welat,êm
gulçiçek bûna weke daran welat,êm
bîn lidil dixê, bêhiş dikê welat,êm
lê ez bitenê bêihêvî mame welat,êm...

bêi-yar, zaro, heval mame
bitenê, ez û dilê bote mane welat,êm

Derdikevim der, yabo yabo, a, ên xelkê
heryek bersînge bavê pê (biwê/wî) Şadibê
ê min dil dikelê çav Şildibê,
ma çibikim, xisp wilo bibê welat,êm.

Bêiyar zaro welat mame,
bitenê, ez û dilê bote mane welat,êm

Hercarekî zarwên kesan, kû bêj "yabo",
bi eşq xwe çecnd dike ser çog û kabo
dike berhimbêz, bi saet, pê Şadibo
can û ceger bi xwîn dike welat,êm.

Bêiyar zaro heval mame,
bitenê, ez û dilê bote mane welat,êm.

Divê bivan tevanre jî, zarwan rakim...
zarwan jî bi kula bote Şiyarkim
bi vî dilê tarmar, v, î nijdevanbim welat,êm.

Bêi-yar, zaro, heval mame,
bitenê, ez û dilê bi kederete mane welat,êm.

***

QEY ŞERÊ DINÊ BÊI-KURDISTAN NABÊ

*****

Qey Şerê dinê bêi-Kurdistan nabê?
wilo dijwar, î bêjî û bêibavbê
Şewtandina wan liser mirovan bêierkanbê...

Şerê Şoreşe hivdehê Ogtobîr hat,
Kurdistan jî biwêre bû dilşewat...
pirr lawên xwe Şehîd-kir bo welat.

Şerê dinê ê düyem hat jî Hîtler,
dinya Şewitand tevî dar û ber
dise Kurdistan, jî dil karbû bo Şer.

Îro em diŞibînin Şerê dinê, ê seyem
welat, ên bi stretejik di xwînêde qelî, yan
lê Şewate Kurdistan bû tevî hestî, yan...

Têhnfirşk li Kurdistan xist têrvenaxwa
canê wê tim vexwarina xwînê dixwaza
teve jî destên xwînreşên qolonyal û axa!

Dê bese sosyalîsto jixwe Şermke lo
Laliş, Qudus û Mekke, jî berçavke wilo
welatê xwe bese, jî xwîna sar bi paçke ho!!

***

DINYA MIN...
*****

Li wê heye deşt
hember wê zozan,

li wê carne berfe
û carne jî baran,

û li wê carne hezn
û carne jî dîlan,

û carne holbendên
hespên kehêl,

û carne taristan
bo mêrxasan.

dinya min...

Li wê carne gulçiçek
ber-biskên jinan,

û dibe mîsk mawer
ber simbêlên mêr,

û carne jin ji wê,
distîna Şeref û hesiyet,

li mêr, rengcewherî,
dike xîret...

dinya min...

û carne dibe jehr
û teve zelindar

xwe diberde ser canê mêr,
weke telişên ji xwelîber...

dinya min...

Ango, weke,
dîroka malbate min,

ev dūsalin kû,
serî limin kire tin...

dinya min...

Ev bû dūsalên min,
tiştek nekir qet,

qasê xebat tev,
bin piyan vekir,

digerim bes,
bo jinek bixêr...

dinya min...

Ew jina başbê,
tev Şeref û hesiyet,

ew jina başbê,
tev dost û pismam,

û ew jina başbê,
tev bûhar û seyran,

lewma bo mêr,
dinya tim dîlan!..

***

EZ Û NEXWEŞÎN, A XWE

*****

Ez di kenîm, wê bi zengelork digirt
naxwa dixwazim spor bikim,
wê dîse ew zevt dikir.

Ê, dixwazim bazdan bikim,
êdi tevi sorik bi wê digirt...

Ê, dixwazim ... Şer bikim,
ta î dilxweş û pê serfirazbim...
wê dîse jê, kuxta kuxt ditanî.

Min got: tû bixwe nexweşin, heval, a neyaran
wilo a canêşî heval, a kapîalan.

Ê, tû jimin çî dixwazê,
ezî egît û î perwerim,
êdi zengelork berd! da bikevima bendan..

Wexta min sebe başî kir, ew tev raelî
zengelork guvaşt, diyarkir yarî, ya neyarî.

Eve çendsalî te kirme nivîsan,
wê nehişt xizmetek bikim bo mirovanî/îsan
kû wê bi zengelork digirt, paq dibûn lêlan.

Heta wê kirme rewşeke giran,..
bêvilê hew heban, d, qasê bînan.

Ji rojê çar saet, an, ji mehê çar rojan
û ji salê sê meh ji deman,
tim li ba hekîm û nexweşxanan.

Her saet dikişnim van tûpan
ew limin di nepixînin tim ûr
jiber kû diwan,d heye antî girşan.

Jiwan ew tehme nexweş û kirêt,
ew nehmete xwarinê dikire weke pêç...

Dawî,wê ez kirime rewşeke pîrr tengav
da dev jê berdim,ji politike jiyan-bav
ango,qasê civatên siyasî danîn jiber çav.

Dawî:ez ji berpirsyarî dikim politik
jiyan saetek jî bê,(heta kû ew binê qutbik.

***

Institut kurde de Paris

ÊVARE YEKÊ GULANÊ

*****

Iro êvara yekê gulan,ê,
hêvî didê bo şirîkanîya jîyanê
biratî dixê nêv karkerên cîhanê.

Va êvara bû zeraya rojê
nava karkeran dike weke kozê...
da bistirênin mafê xwe û dozê.

Vaya bûhara vebûn sorgulên gulani
silav dikê li wê roja îsanî
dibêjê "bibin yek,bo sitara cîhanî."

Lê diser sorgulanre ewrê reş-tar,a
carne destan sardike li hemû kara
dixwaza liwan giran bike tim,bara...

Ax!vê ristika têlên telefon,
weke rimê li erdxê diserhevren
belê karker jî weke wan şibandin...

Ma gelo ev tirembêl,tev diçine pîrozê,
heqê wana jîya,kû doza xwe bixwazin!
da bidilê yekper li cîhan razê...

Sibe ji segurkê û pêde,pîrozbe yekgulan
ditîne bir,çetla karkerên Emerîkan,
kû ji bo mafê xwe ,xwe kirina qurban.

Ev dîrok,malê berîya sedsalî
xwestina wanbû kirine karê heştasetî
da hinek seyran bikin bi zarwanr û kebanî.

Lê malçaran gotin em vê qebulnakin
divê hûn ji segurk heta tarî yê karkin
naxwa emê li we risq bo tim qedaxkin.

Karkeran qîm anîbûn teve jidil
di dilê wandebû tim, hesrete keç û kur
lewma, bi heşt kesan xwe dane ber gul.

Vê li Engels, î/Marqs, î yan kire weris por..
gotin "divê çerxe felekê bibê bi dor."
lewma, ji hingive, em pîroz dîkin vê roja sor !

***

Institut kurde de Paris

BANQ,A BINAŦ,Ê ŞEQSÎ
*****

Ala te bilind,tir ji ala wî welat,î
tû dibê bixwe,yî Şerefe wî xakî...
liher dor diheje wek bêrqa dihaqî,
Ax! ji kula te banq,a binav,ê Şeqsî...

Lê tû bixwe,xwe nabênê ji wir hemwelatî
kula te bitenê,dirhav werin qasê ji teŦi
xweyê teŦî tim,bi dengê serserî!..
Kû tû ney birçîbê,evadin çîya?(biqeşmerî)

Kû tû ney birçîbê evadin çîya qeşmer...?
dirhav jiber gel di dizê,wek pêxwas
bi wan li welatê din,ê ,bikar ditêne teşqel...
Kû liba xwe xercbike ,bo hemû karker?..

T
Tû bi wan ave dikê pirr koşk û seran
biwan teşqelan pêda dikê tenekên zêran
gel,ê teŦî(!) wê qebûl dikê wek xêran?
Bi wêjî nakê,pencên xwe ditavêjê bêtir deran.

Bi wê,wan gel,ên dinjî dike Şer bihevr
da bi wê,gel,ê xwe bibê di xewr...
ev xenzîrî pirr Şerme ji tabihîya îsan,r.
Lê kû gel,an Şiyar bibin,ji dinyake ba\$,r!..

Ticarete te di raweste bi tiving û saz
belê tûwê hingî,derxê Şerê dinê bêxişwa\$!
Şerme wêrankirina dinê,ey negernas!!
Belê ew Şerê bermirinê,ye jixwer digaz!

Erê,hemrê te hindik maye!,wek bavê teŦ fewodal
li dest û ling zincîr,tim li zîndan binal!
divê hûn nemênin serrehat,tim bi dilê xal(î).
Ta di hedê xwedebîn,bi dest û çavdelal...

***

KÛ EMERÎKA Û SOWÎT, BIHEVRE RABIN
*****

Kû Emerîka û Sowît bihevre rabin
liser xweziya dinê, bihevre a karbin
gerem wê li neqencan tev sarbin!..
tîbhên dinêjî, dê jiberxwe wê zelalbin!..

Wexta kû em bixwazin rastî derxin,
çavan li dîroka dinê, carek qarkin,
wexta kû Emerîka û Sowit, li Hitler karbûn...
hesabê canên Şewitî tev, ji wî sitandbûn.

Lê kû ne jibo wanbê, Emerîka wê nakê!
dixwazin tim, linav Emerîka û asyan, bin
divê jinên wanjî, tim a esmer û a canbin
û da maden, li rê(y)a Emêrika, a transbin.

Lê Sowît, tim wekîdin dixwazin:
,bo serketine gel, an tin rabazin
da ew a azadbin, botim, dilxwazwarbin
da êdî ewjî, jixwere hinek razin...

Xwezî Emerîka jî ev bixwesta,
ew tim li kêleke Sowît raweste...
çavên dayîkan jî, ji hêstiran ziwakire!,
dinya xwe êdî, bi biratî lihev parkirna!?

Êdî Şer hewdiman, liher rex û deran
kevlî, ên hêrivtî jî, tev dibûn kockûseran
çekên Şer jî hewhewcebûn, bikin biperan,
êdî em diketin dewre nifşê komûnalan.

***

HER KURD DIVÊ BERPIRSYARBÊ

*****

Divê her Kurd berpirsyarbê
nava wî tim bi kulgiranbê
heta kû Kurdistan ne azad-bê
dilê wî deivê tim î birîndarbê.

Jiber kû barê me pîrr î girana
weznê dikêş ji resas û avana
ango,herdû cem di çir-av,d,mana
dê em jiser qutbikin sikir,bi qefana!..

Divê jixwer bor,zû bibên...
girêke wêris bidest bixên...
da tû bikaribê bar,ji av biderên
jibo kuflet ne bi kuljiyan bimrin.

Lê kû yek bitenê,herê barkişênê
ên dinê liwî bikine seyrê
ên dinjî wê bikevin nav çir-av/neyrê
dawî,bar jî diçe bo derew-xêrê...

Divê ezî pîrr.î ciredab-bim...
ji tû kesîve ney siparbim
tim bi birîna welat î liberçavbim
da bikarim bi wêrisî î nobedarbim...

Bese! divê jin û zaro,n çav paqijkin
jiser çavan qasê qermîçonk sistkin...
da em jî bikaribin bi jiyan dil xweşkin
jibo em bikarin di navnetewî,d serî rakin...

***

KURDISTAN, A XEBATE PERÇEK JI CÎHAN
*****

Bijî, bijî, bijî Kurdistan
tûwî xebaate perçek ji cîhan
te destê xwe dabû gelên bindestan
te xwe xelaskir ji dest xwînmiyan.

Şaxa xwe berda Efrîk Ewrupan
te destê xwe kir nêv erda cîhan
jibo xelaskin gel jibin destan
biratî têxin bakur û rojavan.

Dengê Kurdistan belabû li dinê
jiber revîbûn xwînmiy û xwedê
cihê wan nema li ezmanê heftê
birastî derketbû dîroka xapkê...

Bijî Cimhûryet, e Sosyalîst
dengê Kurd derket herkesî bihist
bûbû hevalê hîvgê bolşewîst
jibo xelaskin gel, jibin faşîst.

***

QEWMITÎ BINPÎYANKIN

*****

Guhên mêrik rakin
qewmîti bin piyan kin
biratî nêv gelankin
serfirazî jêr zelalkin

Wexta wenda bû qewmitî
qewîn dike pîrr biratî
welat diçin serfirazî
bûk ûzava dilxweş dirazî.

Bûk û zava dixweş dibin
dayîk û bav rûgeş dibin
xwîşk û bira heval dibin
xal û pismam piştgir dibin.

Jiser xwe ew reşî dani
xeftanê hevrêşm derani
roj derketbû kursiyê bani
qozeqere xercol derani...

***

HETA KURD Î SAXBÊ

*****

Heta Kurd, î saxbê, kû ev hikmê sowît lidarbê
biratî linêv wanbê, derew libin piyanbê
guhê wan neli derew, bêibextî û sawbê
tim dijminê derewker û qasên hevalên wanbê.

Çavên te beloq, lihawîrdor bike cot...
qerare wan tûne jixwe a xwediyên nefis û fort
tim dixon û dirûnin, ew tûcarî naçin cot
tim gerênek çêdikin ewin neyarê keç û xort.

Heya te jite hebê, dil naşewite bizarok
ew dibînin herroj, bihezaran birçîne li zaqoq
hezar xecxecok, dikin nedrana yek xwestok
bo xatirê yek malbat, ew di tavêjin bombazirok.

Heta Kurd, î saxa, daxwaz nebowan, bo gelê wiya
Sowît hevalê wane, ma tirse wî êdi bo çiya?
Hevaltîya Rusî, jidila ne bi dûqulabiya
bi milyonan feda dike, bes bo ên bindestîya.

Kû em Rus terk bikin, qabi bi doza xwer dikin
gelê xwe jirê dibin, bihezarsal paşdixin
xîyanet bi gel, r, dikin, firotinê derdixin
rûwê xwey reş diyar dikin, bi hirçitî Şahî dikin!

***

HÊSTRÊN ÇAVAN DIREŞÎNA

*****

Ez liderve te dibînim
hêstrên çavan direşînim
kulên dilan dicivînim
tim qinyate dil ditînim!..

Dê werin em wê bici bînin
sebre dilan biwê bînin
xwînê ji laş bireşînin
serxwebûn,ê têd bibînin.

Dê wer keko doza teye!..
dê wer keçam doza teye!..
dê wêr kurap doza teye!..
dê wer Kurd, o doza teye!..

Ez rêya we zû dibînim,
di dilda Şahiye dideynim...
kul ji dilan difirînim...
dilşewitiye serxwebûn,im.

Wexta rabûn keç û jinap,
di dilda di deynin Şahi bêîşerap
limin dirûnê dilê serrast...
bomin kê mî dimî nê xema welat!..

***

NAVÊ ŞEHÎDÎ FELAT,A

*****

Şehîdî jibo welat,a
welat,î jibo Şehîd,a
her bi xwîné weke reng,a
Şehîdî xweş nav û deng,a!

Sitûna welat tim hildida
al,a rengîn berba dike
ji redar,re xweya dide
enî,a gel jî,bilind dibe!..

Bêi-Şehîdî qet welat çênabê
dengê bilûr têd zîz nabê
hilete gel qet vala nabê
sermîyan jî jêre qet çênabê!?

Divê tim bêjim,"ez bi serqan"
tûwî mal û milk û tekyan
te kevçika dilê min herjan...
zar û zêç û heyal bi nedran.

***

WEY ELMANYA,ELMANYA

*****

Li ba Kurd pirr navbihaya
der û hundir neyektaya
liserê Kurd pirr teŞqeleya...
wey Elmanya,Elmanya...

Di pênchezar kilometrod
Elmanya me pirr biqedro
"Şahî ditêxe nava mervand"...
wey Elmanya,Elmanya...

Liser dengê giranbiha...
difiroŞ kerî û milk teve
lê mixabin rengê wê neweha
wey Elmanya,Elmanya...

Malê xwe tev difiroşin
zar û zêç tev, liheva komin
berê teve li Sitembcl, in
wey elmanya,elmanya...

Jibo wana vize tüne
teve bi ent û xeyd û çine
pêncsedhezar bo bertîle
wey Elmanya,elmanya...

PiŞtî van teve,ew dê siwarbin
li nava erdê û ezmanbin
lijor jixwer pirr diŞabin...
wey elmanya,Elmanya...

PiŞtî kû firoka wan danî
dixwazin bi dizî herin xanî
lê polis liwan seh deranî...
wey elmanya,Elmanya...

...

polîsan ew li konan danhev
ji Kurd, Ereb û ji herbav
hikûmetê jî ew û dik berdanhev,
wey Elmanya, elmanya...

Elmanya kir dewse erde çinê
konan li cihê siporê di deynê
lê ji 50 bo kêfxweşiya seyrê,
wey Elmanya, elmanya...

Jiber kû nêzî neqandina serok, a
da "bo heqê îsan berxwedan bida"
60 milyoni hember mihaciran dika,
wey Elmanya, elmanya...

Herçî bêjî Qomûnizm nebaşa
bere laşekî miribê li kaşa
mihaciriyaa wî liwir serçava,
wey Elmanya, Elmanya...

Bo devavêtin bikin wek wan
lewma Efganî çêtirin ji Kurd, an
dibê jixwe Tirk wê wan têx zîndan,
wey Elmanya, Elmanya...

wexta efganî diçin mehkîmê
nadin pênivîs bo hêkimê
bes zêde peyvîn bikê hember ên çepê
wey Elmanya, Elmanya...

Ê Kurdan, bi saet, an di nivîsin
bihevre dikin berberî û eksîn
ji destê BND. diçê destê MIT, an,
wey Elmanya, Elmanya! ?..

DI KURDISTAN DA HOZE TE ÇÎYA

*****

Wexta kû ew petrol werê Şexulandin
ew zîv û zêr, botev werê helandin
ew gulçîçek, bi destên te werin xemlandin
di Kurdistan da hoze te çîya?

Wexta kû tû genim û ceh, lihevdu parkê
ava çemê "ferat û dicile" li pembû rastkê
hatina rez û bûstan, li dinê belakê
êdî di Kurdistan da hoze te çîya?

Kû li deşt û zozan, kirêb bidil bikê
piştî dügêsnê, bidil erdan bidendik bikê
biwanr, di wextê xwede, rêsiyan bo pez karkê
hingî di Kurdistan da hoze te çîya?

Wexta erda te wekhev, a bi sînorbê
di çelkilometro, d, a, ne malşeqsî, be
ew hatina şeqsî, kû bo welat, îbe
êdî qey di Kurdistan, d hoze te çîya?

Heta ev teve newê guhertin,
çêkirine xanî, ji destûr newê derxistin
dewse giran ji welêt newê qewitandin
bêihozî, a Kurdistan jî, wê nebidestbin!

***

XORTÊN KURDAN JI SÛRÎ
*****

Rojeke ne ewr belê sayibû
li Elmanya, dibin mijda mabû, m
ji nişkav, serê bekelor limin derbû...

Ji wanre dibêjin, "El Şebab min Sûrî"*
li Şam, ê, hînbûwûna çanda "Al Esad, î",
ji wêre dibêjin, "dîyariya bêibav, a kolonî".

Van xortên bejnzirav û bi qerewat
kû bihevre dimeşin, bi çepilên otomat...
kû rûniştin, kes nizana êdin çigot qet!

Piştî ew hatin navme wan rebenê nexwende
me got, "belê efendî, serî lime bû cimcime...
serê me, dê biwe bibê serfiraz û bilinde"...

Piştî kû çendak têre derbasbû,
êdî çavên me di serîde beloqbû...
jiber kû, danûstandina wan, tim bi Erebi, bû.

Wey li helê me van rebên Tirkurdî:
em çiqas, a dilpaqijîn, lê jîwan, biratî, a qulingî
êdî hawara! jiber Şoreşger, ên Şevbûwêrî...

Yaxwî, yaxwîya wan, dîyariya Al Esad
Şerê wî û axumisilmîn Kurd kiribûn dest...
lewma, politîke xortan, "dijminahî, a qomûnist.

Weyyy! limin, Şivan, ên me zanetirin ji camha
lê heta biwan werê qebûkirin sahih, a
dijmin jî, wê di Kurdistan, da çêkê nûaxa, n.

...

Ev, dewlet xwedê-serê ên wek liblibûbilbilo
ê dawî tiştan lihev ditên êdin bi sercivatbiro
ên wek kak wesfo jî, dibina hêsîrê pîrr-bêjo.

Wedê jiwe razîno, bese van bêitewaşîya...
mana hûn , a xwendevanin, dê wê bikin diyarîya
naxwa emê we jiberçavkin bi timîya.

Bes we navê partîti û tiştan bihizti
serê we ji tişteki dinê naêşê jibini
bêinasîna siyasete welêt, neyarê we dost-Gorbî.

Xwedê paraza kak wesfo bikê jivan bilbilan
xwedî qerewatan, serî liwî kirîye cimcima, n
kû ezbûma, niha jizûde biçûma goristan.

Weyyy, kak wesfo, li helê min û tebê...
kû em ketine nava vê komike ji xezebê...
biamin bike, em xwe daleqênin baştir ji tevê.

***

WEXTA KURDISTAN BÊIXWEDÎBÛ
*****

Wexta Kurdistan bêixwedîbû,
serê wê bireş û gidîbû...
îro xwedî liwê rabû,
serê wêjî bi teşqelebû...

Dema Kurdistan bêidengbû
îsanên wêjî ji mêjî qutbû
çavên wan beloq, bêinezerbû
diranên neyar, a li kotin karbû.

Beşbûna diranan, bitenê bo axê, ya
bo petrol, zêr û ên dinê, ya
ango, bo hebûna sererd û binê, ya
teve dikişînin bi bêitirsî, ya.

Wexta ez îro, wê ditînim berçav
Pêşmerge dihêlin limal, dê û bav
nizanin ew çawa debardikin bi ûrê xav...
mêjî û çav gorî dîkin, bo xakê bav.

Piştî ev ditêne berçavê dijmin
çavên wî ji tirsan, tev bixwîn dibin
reyên xwînê tevi mêjî dibin
ûrê wî, tim diwerime weke kun...

Ango, xwedî li mal bûya miştirî...
serî didê ber kêre herî kuhî
da can xelaskin jiwî destê mirî
bo xwîn bi girşwerê, jidest û pî.

...

Lewma, neyar dîn û hardibin...
teví bêbavîtiya xwe li xezeb kardibin
ji teirse heyfê, can bêicewher dibin...
jiwan tirsan, firokên wan li ezmên bibal, in

Ferman dan wan pilotên weke "robot"...
bombên kîmya avêtin bisedan-cot
tûdibê ew dîkin segmaniya kehrxizalok
herbombek distîne canê deh kiçkok!?

Teve ditavêjin sercanê bêimehwarên Kurd
jiber kû ew berxwedana "serfirazî" dik,
lewma neyar Kurdistan ditêxe êgird...
ev tevî, bo daxwaza kesên zigurd!

Bere qet, emê bidehhezar bikin gorî, hêjaya
qedrê dilopek ji xwîna ma bi milyaraya
dîsjî, liberçav nayê bi filsa, ya
jiber kû ew bo serfiraziya tev Kurd, a, ya.

***

GULÊN, TE HERROJ DIBIN PÊD DIGAZIN
*****

Her gulek, e kû livir bîndikim,
dişibihine ên holbendên te welat
lê bizr û reyên wan, ne di axa tedene,
mixabin, kû ên te herroj dibin potîn, de welat!?

Heta bi gulên virjî, a serfirazîn...
ewjî, weke ên te, ji rojê enerjî dixwazîn...
xwestina wan hêjaya, da pê a Şepalbin...
lê ên te tim, bi agirê gul diçilmisîn welat.

Ez ji gulçiçekên te bînê dixwazim!
kû dstûr nebe, wan bînkim û linav razim,
ezê jiwan çibikim kû tim a wisabin..?
mixabin kû kerî, ên te jiwan a mehrûm, in welat.

Lê va ez di adar, êde ketima rê...
bîna gulên te didîne min hişk hêrzê
bo wê miskê, ez serî didime ber kêrê,
hindik maye, wan bidime berbêvilê welat!..

***

EW SORGULA ME WÊ BERBIBA, BÊ

*****

Ez bi rê ketim ew bûbû baran
ew ewrê reş, tim dinala...
ew rê, ya mina dûr û dirêj,
perçe dike ewr, şûn tîroj tavan...

Belê her ewrê reş, pirr î bisehwa...
ger bêî-hesp û kar û barba
tûrê tijî ne î li milanba
weke av diherke, ji êwr ditê xwehra...

Tûrê te divê, pirr, î tijîbe
kû baran bi sêroj û şevîbe
şilbûna tov, kû bi dehlibîbe
tov ji şilbûnê ne î pariztîbe..?

Ger perde bi tûr a dakirîbe
kû baran bi sêroj û şevîbe
şilbûna tov bi çend libîbe
wê xweş, zilbide di erdêde!..

Ewrê xedar wê nedomanbê
xunava bûhar wê li tovanbê
seqema sarjî, wê jiser rabê
sorgulâ mejî, wê hingî berbibabê...

***

EWTOBAN 7 ELMANYA

*****

Van trêmbêlên wek kulehê bejik
peyhev dikevin bicot,wek birûsk,
weke kû can xelasdikin,ji atomzirîk.

Lê Mercedes û Por\$,dîs bûna pêşivan
êw diçin bo çêkirine atom ji gazan
jibo ji dinê, biqelênin qasê canan.

Tû dibê ev ewtoban,wê can xelaskin
bi milê rastêd diajon weke berqê
weke kû tirse xwe ji tofan Nuh bisitarkin.

Ên milê rastê,dajon berbi rojhelat,
ên maldaran,ji ên hejaran dîs,helk sitand
nala nala motoran,dibin piyên wand...

Lê berevajî liwan,roj derted,
karkeran,berî li tewafa gulan,ê ji destpêkd
berê xwe dabûn, tewafa"azadî,yê bi êkd.

Heta Mercedes û Por\$,bixwe hesiyan
kû li pêşwan taristan lipaş bûwî ronîya
dîse motor zeyîrand û bîpa4d vegeiriyan.

Lê derba dawî,pirr lipaş mabûn
ji zûde,karkeran helke xwe dabûn
li vegeirê,kezebên lipaşmaya xerabûn.

Û biserde,di hêzê yekê gulan,debûn...

***

MIN RAHIŞTA TIVINGÊ KETE DESTÊ MIN KEFÇÎ
*****

Min rahişte tivingê ,kete destê min kefçî
min rahişte pênivîs , kete destê min kefçî
min rahişte destê wî ,kete destê min kefçî
min nenas kire nas ,kete destê min kefçî...

Tiliya li ser tivingê ,ditîna parî bi menciniq
ew periyê bi menciniq ,di dadigre pirr texlît
weke hêngivê xecxecok ,ne ê ji tehli
hingî ji nişkav di tê ber ,Şîva bi Şîva qudretî.

Ew kozika bi civîn-pênivîs ,bi mejiyê stewî
dibe weke bulduzer ,paqij dike rêya bi stri
ne hewceyî dest û das ,bide ser weke hirî
paqij dike Reha û Ararat ,ji wanqasê teterî.

Ew rahiştina destan ,gulan dike ber bisk
wenda dike hêstir û kul ,dadigre dewse wê eşq
çavên teve dibe nobedar ,ji bo dolê ser sîpan
hingî siwardibe li hespê ,bêikabûsê ji goman.

Nasî nenas ,dadigre pirr eşq û kêfî
ezî Kurmanc ew î Sorî ,dest ser dilê Zaz û Gorî
qatilê eşirî bû bira ,pişte xwe da kevir û berî
hingî ditê ber dilê te ,endekofa bûheştî...

***

BÎRA MIN Û GULÇÎÇEKÊ
*****

Ev bû dümeh û bi rojan
nava min û te venebû deryan
teve bûn, a çiya û moran,
ma te ez jibîr kirme gulçîçekê..?

A, min tû tim li bîra minî
serî û çav û dilê minî
mal û milk û pezê minî,
ma te ez jibîr kirme gulçîçekê..?

Tûwê bixwe tim lihişê minbê
jibo te serî wê tim xemgînê
dilê me wê bihev guhertîbê...
ma te ez jibîr kirme gulçîçekê..?

Ji îro û pêde î bendewarim
î çavnêrima get nikarim
her li hatina te î karim,
ma te ez jibîr kirme gulçîçekê..?

Hindik ma kû em lihev silavkin(!?)
kul û gazin lihevdü parkin
jibo te her ling siwarkim,
ma te ez jibîr kirme gulçîçekê..?

Jibîrkinin get ne jialîkî
dozame, a, bi Şeref û perîkî
ez kewkiriyê jibo rê-kê!
ma te ez jibîr kirme gulçîçekê..?

***

CAP-ANAMÛR

*****

Kû heqê îsanî li Elmanya evbê:
herçî mihacir jibo wan maşebê...
Cap-Anamûr linava wan û Vêtnam-bê
biserde serok welatî jî kû î dijminbê..?

Cam-Anamûr ditîne mihacirên derwîn!
li Qamboçya, elçiyê Elman dide wan dozên
hê ew liwir, wan dike mihacirên Germin
berê ew werin Elmanya, xanî bo dibin!?

Lê wexta kû Kurd ditên jinav agran...
herçî tekyan heye dikin xwe-serqan
berê xwe didin Berlîn an jî Munihan
dibê "em xelasbûn", liwir keser berdan...

Piştî ew ketne wî welatê tev baran
dilê mehzûlvana cemidiye ji serman
di girş, d diguhere grûba xwinê jivan
lê laşê mihaciran di tiye bes tavê-bûharan...

Ji alikiv xwedê liwan dixê, bi bêixofî
di laşê wanê pêde dikê nexweşîna bayî
ji alê hevdanv, pêde dibê tevgere buxzin...
bi serde jî, serok-welat jixwer dike wesfî...

***

NEYAR LIMIN XIST Î GER Û GÊJIM

*****

Geli biran, ez jiwer dibêjim
neyar limin xist î ger û gêjim...
ev liser weye hûnjî lime sêrî dihêjin
doza xwe bizanin destên xwe vewejênin..!

Pîşê min çibû li heps û zîndan?
ez xweş dijîm weke eşrefan...
min xwe jibo we, kire nivîsan...
dê hûnjî min xelaskin jibin copan!

Belê ez dizanim hûn mêrin wek piling
bin destê neyar, d liwe qedexa kirye tiving
hew dikarin bêjin "emin lawên esîl-Kurd"
lê nêzîk maye kû jivan binin çirta çirt...

"Kû we rakir jiber çavên xwe perdan...
êdi kes nikare rawestên lawên Kurd, an
me xelasdikin jibin dirabên hesinan
wê mejî bigihînin doz, zaro û jinan ."

Jinên me dibêjin, "wa bira rabûn jidilîn
we tim libîr ditînin tevî heyal bi hezn
mizgîn liwe, ew wê bişkinin qeydên polîn
wa ez xemilîma, bavê Serdar û Mizgîn."

***

HELANDIN, A ZÊR BI NAVÊ AR

*****

Ev Kurd,ê fêhmber û esîl!
çawa bikeve bin zilma xenzîr..?
liserî bixe çakûç zendên wî zencîr
ew weke xwe kire hov, bi Şîrete bavpîr.

çawa têkeve vê rewşê, ev aqilmendî!?

Li dinê bi hovîtî belavkir navê Kurd
got, "ew fêhmnake hove weke hirç,
hûn bûwûna hevalê nivmirov bêixof,
bi dimoqrasi digrin destê terorîst"...

"ditîne serê we serêŞa dimoqrâtê Tirk"..?

Belê navnetewî rûnişt ser dîrok:
"eve a kû li dinê helandiya*kûrik*a başcins
ji zêrê kû jê tûne, kêmasî û Şik
wî bigerînin, da bida zanîn helandina hişk

"Ew*kûrik*a pêşîye, me ew serseran hişt."

Bisedsal dibin axêde, zêr negirtbû zingar
derkete holê, lê bûn miştirî xundkar
li desthev gerandin, ji sedîsed bi bihaqedr
li dinê gerandin dîroka zêr, bi navê"ar".

Lêkirin navê *Med, Eyûbî, û berê, jixwe*Deşt-zar*

***

WELATÊ MIN KIRE WEK JINA QEHP PIRR ŞERME
*****

Ew sînga gewr kû te kire destên pîrr yaran
ew paqên sipî kû te derxist jidest malxwan
ji çavên belekreş, carek neniqutîn ser zarwan.

Welatê min kire wek jina qehp pîrr Şerme!

Destê bi xwîna te liser sînga te di leyîst
xweyê derwîn êşa birîn di kuşt bo laqirdîn
da Şewtê jibîrkê, bo pêre bikê lotqabelekîn.

Welatê min kire wek jina qehp pîrr Şerme!

Wekhevbûn rimrima hespê Osman û Atatürk
liser mehregê xatûna navrûk û germanîk
lidev xistibû gem û lixab, bidest Emerîk!

Welatê min kire wek jina qehp pîrr Şerme!

Carne didana dest KURd, ên mê celew tev rêwingî
pişta wan jihev, a rast, weke dê û weledî
jiber kû rêya wan yeke, lê dibin cilên texlî!..

Welatê min kire wek jina qehp pîrr Şerme!

Ger tû bixwazê wê sîngsipî bihêlê
gemara dest neyar-yaran jiser beran hilênê
divê destê min û xwe bihevr, liser dil deynê!

NaA! welatê welatê min jixwe bûka bi taca zêrin?

***

ZALIMÎYA OLÊ LISER ZAR

*****

Ez ne Êzdî, me belê Misilman
lewma liser zêr dikim dûman
mûzîka Êzdî bêjin, jimer gunehkar
ew bangî xwe dikin bi navê "ar"!..?

Ew navên kû Êzdî ditînin li tiştan
gunehe kû wan hildim bi navan...
êdi şermkar dibin liba ol-biran
êdi hew dest didin min, ji Ereb û Tirkên.

Ez ne Êzdî, me Misilmîn,
lawê horîyan, dahir bûma ji ezmin
pismamê xwedê, me ne ê Kurd, im
û çima xwedê dostê xwîn mijî!?

Ez ne Êzdî, me Mihemedî
min liserî girêdaya carek Şaşkî
gorîdikim bi sedan bo yek Mihemedî(n)
û roja çavvekirinê... çima lite dixî?

Ez ne Mihemedî, me Êzdî,
tiştê ew bêjin wan nayênim ser zar, î
jixwe neyar jî girêdabû planî...
êdi hesile zar jî gihabû Mûsil, î.

Kû Mihemedî bêjin "meyzê, ezê bêjim, êş"
û bi vê eslê zêr jî qet nediçû pêş
lê te hey, j jixwe nemabû, bi serê gêj
neyar, jixwe di serîde danîbû kulm-mêş...

Jixwe kû "zar" çû namênin wêris
pirraniya netewî ji "azr ditê bermal giş
(lotkên dîlan, jixwehêvîkirin... hertişt
kû "zar" herê, netewî diçê bê-terqên û fik!

***

MISERFTIR JI DUBLEK"RÛS Û ELMAN"

*****

Ew kehnîye binya malan, jêr û banî tev çir-ave
jê dizihê wek hêstirên kew, bi dilopên zêr-ave
vexwarina bi retilan, miserftir ji dublek Rû û Elman
mixabin kû liber çavan, maye bêixwedî û xwedan.

Piştî dûriye bi dehmetro, hew nasîna ji xirtok
jinên Şox xwe berdidan berjêr, bi meşe kehrxizalok
cerê sipî tê(d) dakirin, dil dikeli liser zarok...
"bigrê liwan mikrobê tîr, jiyana min bi serqanok."

Herçi mêrê gund hene tev, liber tanin ling werqîlin
qet jî, bêvil naşewitê... ew sund dixon biserê bavîn
ger rast tû ji bavê xwebê, şikê newîn ser zarouşêrîn
bese biratiye tan û pişt, kehnîyê jixwer bizelîn...

Lê qet, ew ne gunhê teve, teve ditên jidest banî!
te jixwere nake heval, kezeb kirye herye xanî...
dê dest bevêj gergûnê wî... da ew bikotek xeberdî..
hewce tûne bo dermanxanê, kehnî û bermal tev hikmetî!

***

WELAT ÇOLEKE HIŞKE BÊIDEV Û ZIMAN,A

*****

Welat çoleke hişke bêidev û zimana
adanî a wê bo canê gel,çelbûstana
di ûrda,tirş,miz,şêrîn,bi wê hêzdana
wekîdin,petrol,,zîv,zêr,biwê xercolana...

ango,welat çoleke hişke em jixwer dikin pişk
ceh,genim,pembû,gidî ew nemên di dest mişk,d
ka welatiya jivê biqedirtir kû wê jimin pirs
tiştên welatî tev evin,xeyrî ji ên birûsk...

Û nexasim ew wîtamîna bexçan û bûstan
kû zivistanê canan ji bêiwîtamîni disitiran
wexta me ew jibo jîyan jixwer fikir qûtan
ma tû liser vê dikarê bidê bersivan?

Ango,tiştê ez di virde dixwazim,welat jîyana
wexta ez dêşim,i xwedê nenasim ji şewtana
jiber kû li canê min dike fermana jana...
belê hatina ji welêt,li can dike xweşî û şana!..

***

ALA RENGÎN LISER ÇÎYAYÊ XELAT
*****

Em dixwazin serxwebûnê,
jibo dayke mey nîştiman
belê divê herkes têd bibê serfiraz.

Wekhevi bo her merivan,
ala rengîn, ser çîyayê sîpan
dê em wê bilindkin bi navê pêşyan!

Ez bangdikim ên ji Kurdistan
Ermeni, Êzdî, Asûrî û Misilman,
detênhev bigrin da hûn herin diwan.

Hingî di destê wede (kîjan fîstan)
ew fîstanê kû ney Şifonbe
dibe kû tev nexwazin li bejne giran.

Kû ev bicî hat bi bext û bawerê
Şaxa dilê min jiberxwe dikelê
êdi hespê minî sergerm diveysê...

***

AX! LITE JINIKE KURD,Î
*****

Ax! lite jinike Kurd,î
jiher rexive a serbilindî...
teví namûs,çeleng û rindî.

Lê ev nebese ez dinalim,
xweyê birînek pirr xedarim
ji herçar banve î cemedsarim...

Divê tû jiwêr derman binê
bi kêlme Şêrîn biqamûşkxîné
da dest liser dil bileyzîné...

Ez î fêrim,kula te î nasim,
berpirsyarê malê timî xasim
bi bêixwendina xwev î pirsyarim...

Lê heta welat çênebê,hertişt pûçin
tev bo neyar,em a zelûtin
ew bo mêtina Kurdistan weke kûtin.

Divê tû sebrê bikişên bo dem
kû welat xelasnebê,emê,bin kehniye xem
ê debes lo!destê xwe bide hemdem!..

***

SEWESÎ A MIN BO WELAT
*****

Welat, te ez sewesî kirim berdama dinê
Şaxa dilê Mmin cemidî ketye bersihê
tev direcifê ji qeremsarî û bêihêvîkirinê
tev gunhê komelên teye Şikê dixinê welat.

Herroj jidil, ji kerban xwîn dinequtê
serî liçep û rast dixim di goqda dew çêdibê
daxwazên çewt liber xwe dixin kû serî bibin
jiber kû holbendên te tev Şivîlene welat...

Min liber xwe xist kû Şivîlan têxim yek
liser Şivîlan hate çav Şûrikê serhanî
liberxwedana yekbûna Şivîlan ez korkirim
jiber kû hespê mixlac bidestê biranbû welat..

Min xwe zerkire rikêbê û hêstir barandin
piyê xwe lising xist beristan qelibandim
got, "tû rêwüngêk di rêye neyard bi moran"
ji sexel hêvîkir dest avêt, im xulfan welat....

Êdi piyên min serdestan û gulîdar Şemsi
Şihênî bihespê ket, lixab Şikand terrî rep
got, "siwarbe, dixwazim xarbidim li ciwanwarî"
lê min dixwest bi cehnîyê lite silavkim welat..

Jiber kû qerem hişkin, serî ji qamçî bêinezere
dilaşd xwîn ji qamçîyan tevizî wek bere
di xar û cidîd, d, nabina hemû xendek û mesîl
xarên wê bixisarin diçelmisîn, gulan welat...

***

KULA HIZÊ Û CEMÎL

*****

Hiznê rabû bû bermalî, Cemîl jî bûbû sermîyan
zend û bendên xwe çikandin, Cemîl jî xwe pêça...
Hiznê gotyê, "malxwê malê, wî bersiv da got, belê;
ezê mala te bikme birc, wî got, ez sipas hevalê".

Hiznê got, "delalê malê, Cemîl got, ezbenî bêja,
başa kû em cidwa bibin, wî pirsî "boçî şêrin ?"
Hizê got, "divim jitere çêkim kewne giran: ...
mal, milk, û cotar, emê çikin li babav serqan?"

Hiznê gotyê, "Şaş fêhmneke, entî tüne ji maliyan,
jiber roja em cidwa bibin, bome bes, lehêfûbâlîva
çêtire em îro rabin, berî em bibin bêîpergal..."
Cemîl got, "bere gulîsor, tiştê te gotî serçavan."

Rabû herdü cidwa bûn, lehêf liser milê Cemîl,
berê xwe dan kadîna ka, wê serî lidûv tewand.,
lodik jixwer paqîj kirin, hawîrdorê wêjî kils dan
jinûv, e bûn wek jin û mêr, wê rengê xwe xeyidand...

Cemîl gotyê, "vêce çîye?, Hiznê gotyê, "ezîzê dil,
ezim keçe wî bavê qenc, çawa te bikime vî helî..."
min dixwest te bikme wezîr, min tû kirî loda xanî
divê rûwê te sipîkim... da xelk bêjê vê keçbavê..."

Cemîl gotyê, "Şêrina min, tû get mitalan neke,
tiştê heye sermilên min, ezê rûwê te sipîkim
tû kebanî ezim malxwê, ezê milên xwe tazîkim...
bote ji heralîv bînim, tû eprîyê li pêşçav xwahrke."

Ew sal diseer wanre çû, Cemîl jixwer bû mirêbe
hertiştê malê pêdekir, di lodikde get rê nema
genim, ceh û livîn danîn, kebanî tev xemiland
tiştê ji wan bes kêmayî, yek zaro yek jî sera.

Cemîl karê xwe domand, Hiznê keys lixênî anî
emela jigund civand, kevir û kils dihevê danî
jixwer rîknê qûnax lêkir, li mabavê Şik dananî
di koşke xwede runiştin, a dilê xwe tev bicî anîn.

Jixwer ax û pez komkirin, tekyane xwe zêdekir
bûna xweyê tekyanek pirr, di gund navê xwe çqakirin
teve jiwanr pesn dan, wan jixwer lawek binavşêrîn
xayala wan tev bicî bû, xizanî tev jibîrkirin.

Hiznê gote Cemîl "ezîz, me daxwaz tev pêkanî
mal, milk, pez û dewar, tevi fêkyê me, î xanî
ma hoze te çi maya? vêce dest deyn ji mirêbayî,
kurê min wa mezin dibe, wê bib wêrisê me û warî".

Teve di wê eşqêde man, rojkê romî hatina gund,
zilamên wan tev civandin, dozdanên wan jêsitandin
dozdanê wan birne nuqtê, mêran teve negot kûrt
di gund da tev hêsir kirin, hewkarîbûn bêjin pirt.

Her derên welêt, ji romîyan tijî bûn,
herçi yekî jigund derê, di nuqtê de dibe kûn
êkû dozdana wî tûne, ew bixwe "terorîst,
"wan ji dewlete Tirk, re qet tû şeref nehiştin".

Li gundiyan bû bûhar, divê herin çiyê rêsiyan
da kar jiberhev derxin, bo nekevin mitala miyan
lê dozdan liber çavana, nizaniş bê çi maniya
an tev ji bêibaviya, anjî a wan terorîstiya?..

Jixwe çendek bijartin, danaser rêya nuqtê
berpirsyar ketine rê, bitirse mezin û dilkûtê...
biserxwestina dozdan jî, kû qûnê jî liser nekê,
lêqet ecel tûneye, gotin "bere laş jî bikûtê"

Nû ew gihana nuqtê, liqabû nobedarê rindî
jiwîra gotin"ezbeni em hatina ba efendî,
daxwaza me tev ewe,bo dozdanên gundî ,
düwan em bowî bikin,hêbêtir bibê efendî"...

Daxwaza ê nobedar jî,hinek serxwe bigerê
ji sekinandina serpiyan,da qeremsarî jegerê
gote wane"hûn livir bin,ezê niha liwe vejerê
ezê herim ba qimtan,da ev serêşî jiwe gerê"...

Ê nefer birêket,berê xwe da xazîno
eşqa wîjî pirr hatbû,got,"ez geriyam hinek îro"
cixara xwe pêxist,gavên xwe pirr sistkirin
ew nêzi xazîno bû,ji tirsan ziman bû bi zîro.

çû jiwîra patek da,di cîyê edebd sekinî
qimtan bi qumar dileyîst,remejî bûwî wek berî
çav liserî sorbûwûna,nefer dibîne wek kerî
hevalên wî gotinê"va hatiya ji nobedarî".

Jê pirsî," tû hati çî? dest ji nobetê berda
xemdarî a xwe xerakir, te welatî di ar da
min gotiye her divê ,xemdarî tim licîba
divê can bi qurbankin,welat,î tim libîrba".

Nefer gotyê"ezbeni,va hatina tev gundî,
bêpergal û kerixî,jite pirr hêvî dikin
karê wan tev maya,tevi cehî genimî
jite dozdan dixwazin,da tev nemênin heznî"...

Qimtan gotyê"tû here,jitevanre bersivke
bêja ew pirr lebikye,wezifek mezin heye
ez dikim rabim herim, sed kilometro libermine
bere çendroj düvre werin,bowan bêtir bişewqete...

Gundiyan reben xispbûn, berê xwe dana malê
pišta xwe dan efendî, berî ket kula salê
ew gihana nêzî gund, zar û zêç derketin balê
qumandanê bêîşeref jî, heta êvar kete qumarê.

Bi çûwin û hatinê, bûhar diser wanve qevist
jixwere rêşî nekirin, çav li miyan jî qeyîst...
bûbû wextê bûstanan, kesek jicî neqevist
ji hatina salê qutbûn, malbat jî tev temirt.

Tiştê didest wande ma, bes sapê ceh û genim
jibo pez û dewaran, hinek ka danîn li kadîn
serê wanan tev dûtin, jidûrve keser berdan...
Cemîl, gote Hizniyê, "ma ev besin nizanîm"?

Zivistan biserwande hat, kerî jî kete êxur
rojê romî hatne gund, li kadîn avêt awir
gotin, "emê tev sakin, ka û şebeş avêt jiwir
tev nav berfêde şîlbû, bimalê ket kûr û zûr."

Kete dilaxêve sebatê, pez tev berê xwe avêt
nîvî jipez jîkêrbû, Cemîl bûpalê kelaşan
nema mêş jiber difirê, tev bihevre pîrnîsîn
teve bûna xemgînê, wî keriyê wek kuleh û mêş.

Dawî Hiznê jiwir got, "Cemîlo xelef lixwedê,
tiştê kû xwedê bibê tûkes nikar betalkê,
malê dinê qirêja destan, bere serête saxbê,
vaya lawê me heye, bere mal tev biqurbanbê".

Bû kimkîma berf û sûr, xanî liwan cemidî
êzing liwan qedîyan, çavê wan lidar çîyanî
Hiznê rabû sergabhê, bizirt ser Cemîl hilbû
"ne gaz ne kinc û sabûn, canê me tev herijî..."

Cemil gotyê; Hizniyê, qey tû dîni, qet nizani,
dozdan teve li nuqtê, tû min derdixê ji îmanî,
hawîrdorê bajaran tev, dagirtîna ji romî,
berkevir, ên çiya, yê mejî, ferqî tûne ji bajarî.

Di wî helê xwede man, xanî liwan bû zembelîk
tev biserhevd realîn, ew, wan teve zeterî girt
lawê wan ket nivînê, sepihan di serîd çekir hêlîn
lawik canê xwey naz da, bû gorî, a xwinmijik.

Divê em tev sozdarbin, bêîqedaxa an bêicanbin
tim bi namûs şeref, hember vanan a kindarbin
teve destên xwe dihevkin, zarwan bêtirs mezinkin
dilê dêûbav xweş bikin, welêt jiwanr saz bikin!

***

Institut kurde de Paris

ZARO DIPEYVIN BITERZANÎ
*****

Zarokên mey elmanvanî
jiber wenda bû herzarî
ew di peyvin bi terzanî...
ne Kurdî, ne Tirkî û ne Elmanî.

Pirr Şêrîna zarê zikmakî
dil dişewtîn ser welatî
ew rê, a kû çarenûsî xelaskî
jiser dê û bav, zilmê rakî.

Ez bang dikim dayîk, ên Kurd, an
dest, ên xwe deyn serciwanan
jixwe çavê Pêşmergan liwan
da bibin wêris bo Kurdistan.

Wexta kû zaro helmandin...
di dinêde dest weşandin
destên karkeran hejandin...
Kurdistan jî bo dê ditê xemlandin.

***

DINYA JÎ, JIXWER DIQERÊ
*****

Serê min î reş û ezî ji Kurdistan
û ête î zer, zimanê te ê elman,
tûjî li Kurdistan bijî biçend bavan
wek kû bi dê û bav tûjî ji Kurdan!

Gotina mine Kiristînê, jimin bawerke
wan bijîyên xweye firke, bes limin baka...
û biwan serî limin çep û rastke
em teve îsanin, çima kambax dike, tifaqe..?

dengê min hate te Marsel, bitêrahî
bese, wî serî derxe, jibin hebayî!..
guhên xwe bide dinê, da lite bibe sahî...
maçima îsanetî dike gorî Franqayî.

Deywid teji ew heskir, lê bighîna lawê xwa
ewê kû Alaska jixwer kirî holbendxana
te çime serê wî wilo berda wek seyara?..
bere bes wilo pikolê bikê sercana!!

Ev dinya besî me teveye bitêrahî
nehewcey ne tû û ne ez, mal bikirî
nokên te bimişt û nîskên min biserî
êdi dinya jî, jixwer bêiserêş diqerî!..

***

VÊCA TIRK DITIRSÊ JI NEZANÎ A KURD
*****

Vêca Tirk ditirsê kû Kurd nezan bimênê
jiber kû nava wî û jîyan tim dûrdimênê
hingî bidehan jî jixwer zarwan ditênê...

Heta niha ditirsî jixwendin a dibistan
serê xwe dida berşirkên aşan
digo"tûne liwandere xeyrî düqulaban".

Jiber kû düvre dibe kulehê bejik...
av liser"dewlete qedîm" qutdik
ew û hevalbend dibine çik û pik...

Ango Kurd radikişin Stembol û Enqer
guhên xwînmijan dibin wek ên kerr
tev,dar û berên çîyan liwan dibin mar...

Lê herçî em Kurd, in mêrine pakin
em doza kotek û xispê qet nakin
sinorên me jiberêde teve a çaqin:

Nava Sikenderûn, Mûsil û Kermanşe, ye
û Sîwaz, Qars û Urmiya. ye
ev teve malê xwedîyan(Kurd)a ye!

***

AGIRÊ ÇIYAN GEŞBIRIN
*****

Newroza xwe bisazkirin
rengkulîlkî berba kirin
agirê çîyan geşkirin
serxwebûn têd sazkirin.

Newroza xwe lidar dan
tilîya xwe di welêt, d, badan
qîz û xort lihev bandan
ala xwey rengîl berba dan.

Lê nekû alarengîn berbabê
jinû qîz û xort lidaxwazbê
ewê dereng bi sedsalbê
Kurd Jî wê tim lawê tewlazbê...

Berî kû alarengîn werê hildan
serî bide berkêr li holan
gelek jixwe bikin serqan
da zarwên mejî bibin sermîyan.

Hezarsal bi ax û girî
serî jêkir dayikê hiland mejî
ji neviyanre kirbû diyarî
da ji holbedê hilênin xwezî!..

Kurdên mêr wa bûna bira
Newroz kirin liserê çîya
ji jin û mêr re kirin Şehîya
wa biratî xistin nava ehliya.

***

KULA WELAT PIRR GIRANA

*****

Kula welat pîrr girana
ceger dike xwîn û jana
liser dani kabûsê girana
dawî dibe çarçî, r, û xana!..

Serê welat, bixwîna, diêşe
li bende xortên ji derwêşe
dida dest tiving û reşêşe
jibo xelaskin wê jibin êşe.

Welat bûya tewla hespan...
xwedî liwî bû heşyar û sermiyan
rawestî li benda lêşkerê Osman
liserê wan kire toz û dûman...

Welat bawerkir ji mizgîna
dest avêtnê xortên bangîn, a
daxwaz kirne yek bi civîna
kişandina destê xwe dezgîna!

***

MIN HEVALTÎ KIRBÛ JIDIL

*****

Min dît rojkê nêlîn jidil
xwîn jêherkî bifiş û şirr
doza rastî liwî bûbû gir
min hevaltî kirbû jidil!

Wî ez avêtim nav xem û xebat
serî limin kir hesin û lat...
got, "bib hemberê heps û zîndan"..,
min heq dawî bi biratî û çaq.

Min jiwîra da soze bi qinyat
ez dakevme hol û meydan
heta kû têd nebê dibistan...
ez nekevme xewn û xeyal!..

çav daketin li Kurdistan
ewî bûwiya derya xwînan
heta bo neyar nebe zîndan
wê nehêlim libenda xwedan.

***

BEXÇÊ BÛHEŞTÊ TÊDE GUNEHKAR
*****

Welat dewlemend gel î hejar
bexçê bûheştê têde gunehkar
têd dileyzin derew û zinêkar
likûbû ev xwedê, me nedî yekcar?!

Nan dixwar bi wekîl xwedayî, gunehkar
ji Laliş û Me, k, dîn, ax, çavsorê xedar
"bi olî limalbê timberke yekcar...
rêberî dike, bo saxbûna hercar"...

Ez bixwe Êzdî, me, ji biranr çênekin Şik.,
ez ne bêî olim, lê me rastî derxist
xêr têd tûneye, ger bi Êzdî û Misilman, î bik!
dimêne her hejar, berdiwar û tifik!..

Ew mîrê Şêxa, weke gurê har...
di rûnişt lîdiwan, çav di serîd xar
kopal bidestan tim neyarî dibar
digot; dirhav bîna, tû kûçik lawê keftar".

Zaro limal birçî, deyn dikir bihezar
dike bêrikê, serdoşek balîv lipal
gizîr çav likên, çav liberîke wî qar
mîr, digotyê; biqêşt kûçik", bidar.

Rojkê ez ligunbû, hat ew mîrê min,
em bûna rêz, qîz, mêr û jin,
bi dehroj kar nebû, ne ceh û ne genim
nizanî havînî liberderî dibe tin...

Mîr rûnişt lîdiwan, sê doşek libin
gizîr derket serban, civand gundî bi zilm
"ê kû newê, herame bidevê Şêxê min...
kes naçe mala wî, herçî kû mirîdê min".

Ji malê derket dehnefs, heryek sed bidest
liser kabok çûn tewafê, çav... dişkest...
bi sedan ketne dorê, dil jî, liser karî, î reht...
li gund, ên dorê jî, cendirman li ûr dixist.

Bêş qedîye, pişê wî nemabû li gund,
deng li peyankir got, "hilobin em man dereng"...
dû hesp jî wanr karkirin, mîr û jin, qelibtin ser
berê me li çîyan, dinav rê, ya kevir û berd.

Em teve bi rê ketin, berî li tora banî
tevî bi sed peya, nî, bi wîr ketin nêv çîya, nî
wî bi jinêre tim dikir, seyda xarhesp, anî
navkel jî liwan ket, wêris, ên Kurdistan, î.

Em nêzî qûn-ax, ê bûn, hatin torî, ên serhesin
rakirin tirembêl, a wî, tevî mîr û jin.,
piştî kû mîr rûnişt, divê şûşe jî liberbin.,
şûşe ne bi dilê wîbûn, diwan jî dağirt bizirt.

Ew rabû liser piyan, kopal didest, d, danî
bersiv jî jixwe tûnebû, laşî bihevde anî
ketne nivînê ew bêhiş, bi pirr peya, nî
gotin, "em kêfxweşbûn, bi lêdan guneh danî"...

çiroka min neqedî, min nivîsin ew bi kurtî
evên kû min nivîsin jî, bawerke tev birastî
heta kû hebin ev, kîna me jiwan heta bi gor, rî
em sundxwarbin, bi Engels û Marqs û Lenin, î!..

***

VAN PALÊSAN JINAV GEL BIDÛRKIN

*****

Heta tû wisa jihev î qeflî, be
gel,ê te bi molyon, bin zilma kafribe
daxwaza te wê lipaş mayîbe
jiyane te jî, wê tim dijişer-Şoreşgerîbe.

Ev pîkola dijî Şoreşgerî ser dilê te, ...
di kuja yek biyek fedayî, ên gel,ê te
bi derewan, ... dixwa û wendadîke doza te
û bi dizî xwe di firoşa neyarên te.

Divê kû hûn qeflîtî bimirênin,
bi biratî xwe lihev û dû rûnênin
dilê gel,ê xwe birastî, bicîbênin
derewa bi navê Şoreşgerî jî bimirênin.

Van-wan palêsan jinav gel, bidûrkin,
zimsênê wan liba gel, qedaxekin,
da cîyê xwe li Enqer û Emêrika naskin
êdî emê bikarin romîyan ji welat derxin!

***

EM ŞIBAND, NA SIPRÎYONÎSTA

*****

Qix, qixx, qixxx, qixxxxxx, xx, x,

Firrî ezmên, Şiband, a sipriyonîste
raser Pêşmerge, n avêt bi pareşûta
anî bîra xwe derya sipî weke pînca,
wî nizanî qûn dikeve serçîç, a...

Ha, haa, haaa, haaaaa, aa, a,

Navê xwe danî sercamêre
got, "me paqijkir ji terorîste,
ên kû mayîn wî girtîna,
em rehatbûn di palkûrsîde"...

Pi\$, pi\$\$, pi\$\$\$\$, pi\$\$\$\$\$\$, \$\$, \$,

Bi pareşûtan ew hatne xwehr
canê bêitîn kete nav dar
ew keta navde û bext dabûber...
dawî xelkê a rastî bawer.

Pirt, pirrt, pirrrt, pirrrrrrt, rrt, rt,

***

XECXECOKA HUNERMENDÎ

*****

Min dît rojkê gul bişkivîn danbînkirin
di nêv welat,ê Kurd,di Kurdistan da,
di nav gulên bi reng,d û bibîn,
derket xecxecoka bipirr rengîn...

Rengê xwe da sertev rengên mêrgan
hêvî kire nav Şoreşê bo serxwebûn
dida zanîn û bawerî,Şahî kete dilan
deng belav bû linav welêt,bi xweşîûevîn...

EŞqa mezin bome ewe,hêvîdarê berdoman
ew dikin Şerê bêîçekî,bi kolonyalîstanr
jibo Kurd û serxwebûnê,barê giran sermilan
hingî dibe yekdev û kulm,bo Kurd-peyman.

Navê xecxecok delala,em çavnêrî lêditînin
gulên rengîn biser ênwêve,çeke wan,navtebûr
jin û mêran ditîna govend,wê rikin deynin...
ew gulên rengbûheştî bixwe,binav"hunermendî".

***

.....
Ev helbest di sala 1984 rande,ji nûavekirine
yekîtî,ya hunermend,ên Kurdistan,re(li Osna-
brucke/Elmanya)hatiya Şandinê Mixabin ferikî.

DIL KELÎ LISER BAVAN

*****

Dest vebûn jivan davan
çav firkindin ji avan
dil kelî liser bavan
derbaskir jiser xun,av,an.

Ava çavan li xwe ziwakir
xweşî di dilê xwede şakir
li dilê xwe rastî barkir
li darên çîyan silavkir...

Ew jîyîna linav daran
xweş manîna liser palen
derbas dikin tavê bûharan
Şûn Şîndike,kulîlk û reyhan!?..

Min di çiyande jîyan xweşkir
kulîlke xwey bihesyet berbakir
ji bilbilê dengtenbûr,re siparkir
dengtenbûrî dinavda xarkir!..

***

ÇANDA ME PIRR BIQEDRE

*****

çanda me, a pirr biqedre
di dilê neyar de dani zecre
ew liber xwe dixin bi xispa
liser xwe dibînin wê bifitre...

Ez dikarim wê bidim bawerî
ew xwe hînî wêdikin pirr bigermî
xwe dikin xweyê wêy omerî
dibê, "ew, a mey hezarsalî".

Lê bedlê nepîvî limin nayê
newq fereh deling berdayî
kincên sipî reng reşdayî
lê xwedî Kurd, in liwan nayê.

***

Institut kurde de Paris

SERSALEK LIDERVEY WELÊT

*****

Rojkê lidervey welêt, bûbû sersal
dibû şewq û xweşî, dengê fişekan dinal
lê li Kurdistan, ê jiber birînê dizar
herkes xemdar, dest liber rûwan pal!..

Dil liser welat pîrr î xemdar...
dilê dê liser kezêb, pîrr dinal
dil dikelê, wek şîrê liser ar
û bişev û roj, di dilda kula xedar!..

Kişandina ling, bi destûr û delêl
ne dê bitenê, ewjî kalik,
ji laşê wanjî hatbû xwin, wek golik
liwan jî lêdana qundartiving bifêhl!..

Kişandina ling bidestûr û ferme
lişer, ceng, xezû û seyre
wekîdinê, qedaxaye bêidestûre
lê liser Kurd, an, bêisebre!?

Divê kû ev werê rawestandin!
awir liser libik werê peqandin
sîle liser çavan werê çelpandin
da Kurdistan jî werê xemilandin!!

***

DAYÎK Û BAV XEMDARDANI

*****

Ey birayê Kurd elmanvani!
çima welatê xwe jibîrdani?
dayîk û bav xemdardani
dibin zilma cendirmani.

Ew cîyê kû tû têde diji
destê dê û bav tim dimiji
da bikarê ji cendirmanr enyat bêji
bêjê her welatê min bijî!

Jiyana welat bêiwext û deme
dîtina pismam bêidestûr û xeme
lê lidervey welêt, tim a biferme!..
lê li Kurdistan, ê, hespê sergreme...

Ev jibo me bi bawerî û zanîn
li kûda dinê kû jîyan bidomîn
bibe xwedî li sêwî û jinbîn
dest bide xortên jîr î perwerîn!

Wexta kû jimin bawerî nebir
bisalan diji, bin minet û kûfür
linêv THY. û Lufthansa parkir
û tûne berxwedana Zarê weke "dir"!

***

NEDÎT EV ECÊBA ZILOBATÎ
*****

Hemrê min giha sîsalî
nedît ev ecêba zilobatî
gel î Kurd û lêşker î xeyrî
navê lêşker welatperwerî!..

Ev perwerî divê jidilbe
lêşkerê wî jigelê wibe
dilşewitîyê jin û qîzbe
fedayîyê wî gelibe...

Wexta kû lêşker î xeyribê
devê tiving serdilîbê
tim bi tif û kifribê
perwerî wê biçifehîmîbê?

Kû em bivin rastî derxin
ew bikotek ser jinan kerxin
ji pêşçavên mîr û berxin
ew neyarîyê tim diderxin!!

Divê Pêşmerge cîyê wan bigrin!
perrên xwe ser jinan vegrin
bikêfxweşî dilê wan dagrin...
da hew ji palêsan entê bigrin.

***

TEV ŞEWITÎN LI HALEPÇÊ

*****

Van biçûkên serberê dê
dev di Şîrde bav pêrdikenê
serbilindaya dê bi navê.
Tev Şewitîn li Halepçê.

Halepçe bajarek ji Kurdistan
dikeve sînorê Iraq û Iran
bû goristan bo dehhezaran.
Tev Şewitîn li Halepçê.

Şewitandina ji bombên gazî
Iraq ferman da firokên bazî
got, "biŞewitîn Kurd, ên Sorî".
Tev Şewitîn li Halepçê.

Zarok çûn leystik û berkehren
bûk çuwûbûn tenûr dadan
çavê zavan liwan diqaran.
Tev Şewitîn li Halepçê.

Mêr ji navcîya çû serşokê
jinê por rastkir ji geltokê
çû lipiştêkir avgermokê.
Tev Şewitîn li Halepçê.

Malî karbûn bo dezgîran
ap bo Şêranî xwe kire sermîyan
xal xwe daber bazinên zêran.
Tev Şewitîn li Halepçê .

Bav çû avdan û zadaşêfê
bira lisûkê mal difiroşê
dê çû bo karkirina bûkcihêzê.
Tev Şewitîn li Halepçê.

Keç ketîya berpîke
li nexweşxanê wê xwedî dike
bi qolinc û eşq dibê "lawike".
Tev Şewitîn li Halepçê.

Tev ji destê Saddam Hiseyn
ew faşîstê kû li Bexdê dirûn
diranên xwe li mirovanî disûn.
Tev Şewitîn li Halepçê .

PEŞMERGE PIRR HATIN

*****

Ew hatin em hatin Pêşmerge pirr hatin
serbilind û çavlipêş Pêşmerge pirr hatin
dikelî û birîndar Pêşmerge pirr hatin.

Em hatin ew hatin Pêşmerge pirr hatin
dağirtin serçîyan Pêşmerge her hatin
jibo wan xelaskin biteveyî jibin tatin.

Ew hatin em hatin Pêşmerge pirr hatin
jiserî û baniyan Pêşmerge her hatin
jiber pez û palehî ji febrîk pirr hatin.

Em hatin ew hatin Pêşmerge pirr hatin
sitar dan ser jinan Pêşmerge pirr hatin
dermankir birînî ji çarrexv biêk hatin.

Ew hatin em hatin Pêşmerge pirr hatin
dilê jin tev dağirt bixweşî a felatin
sitar dan ser zarwan birizgarî welatin!

***

DOSTANÎ, A JIN Û WELAT

*****

Welat min digo jinên Kurd, an dostên tene
bo kürsî û tivingê Şîretkarên lawane
liserê çîyan, bo paşmêrî a Pêşmerge, ne...
min nizanî kû hinek jiwan jî neyarên tene.

Lê divê em vêjî liberçav deynin...
wêris, ên Kurdistan bidev ve neberdin
ên weke jina min kû bêihefsar û gembîn...

Min dixwest bi nexwendiya xwev, bibim qomûnîst
rê nişanî qaramanan bidim, berikû bikev serxişt...
da diroka dinê, a çewt, jiqurm, v bike hişk
belê jina min bi dû tilîyan li çavên min xist...

Lê divê em vêjî liber çav deynin
wêris, ên Kurdistan, bidev ve neberdin
ên weke jina min kû bêihefsar û gembîn...

Rojkê min jêre got, "hermet, ez dixwazim î jîrbim
î fêhmber, mêrxas, bo jiyan tim î egîtbim
da î serbilind, nêv rîvgên welatperwerbim
hingî, serên ên weke teji, wê bime bilindbin...

Lê divê em vêjî liber çav deynin
wêris, ên Kurdistan, bidev ve neberdin
ên weke jina min kû bêihefsar û gembîn...

Wê bi qermeçandina pêşçav, tim bi tilekî...
serî limin dihejand, wek bi rastî Şer-bikî
"get çima xêrê didê Kurd, an, çikim bi Kurdî, tî"?
kû ew rizgar bibê, lime qedaxa dikê Êzdî, tî"...

Lê divê em vêjî liberçav deynin
wêris, ên Kurdistan, bidev ve neberdin
ên weke jina min kû bêihefsar û gembîn...

Hermet ez mêmê reme,tûwî Şêrina ber dil
em nehember Misilman,Êzdî û an Fil,
min pîrr heval dîtî,ew heval,ên ol,in jidil
hûnjî alîkarî,kin ,da canê we...nerael...

Lê divê em vêjî liberçav deynin
wêris,ên Kurdistan,bidev ve neberdin
ên weke jina min kû bêihefsar û gembîn...

Lewma welat,ev çendak,nava minûte a sara...
kula wê tû bîmin dayî jibîrkirin,pîrr xedara
di serîde nehişt mejî,ew di qoq,da hêraya
ma çibikim,jite hêvîdikim welat,limin megr,a!

Lê divê em vêjî liberçav deynin
wêris,ên Kurdistan, bidev ve neberdin
ên weke jina min kû bêihefsar û gembîn...

***

Institut kurde de Paris

WELAT TIM TIYÊ XWÎNA GERME

*****

Welat tû tim tiyê xwîna germî?..
rijandina xwîné ditede qet sarnabî
birîn, ên lawên te ditede qet sarnabî!?

Her-röj weke çêlkew ji makê diqetîn
liser navê bav, hember sedî kozk dideyn
aAAX! mixabin welat, jiber kû ne yektanin!?

Welat qey dilê te bivan naşewtê qet..?
van xort, ên hêja kû dest ji malbavî qut
raste ev divê, naxw, a dernakev jibin kulm, isk.

Lê divê tenhaya wan dereng nemênê
zûzû, serhev, bihevr civat deynê
naxwa emjî an şîvin an jî taştê.

***

Institut kurdeleparis

SERÊ SALA NÛ
*****

Ji bêifêkitî a wê lihinav da êşa ziravî
dijminaya me libawê, bêtir ji a herbavî.

Sersal sersal serê sala nû.

Ez birê ketim berî li dawîya salê
liqabûm li dawîya rê, li risqbelavê...

Sersal sersal serê sala nû.

Min liwê silavkir û rawestîm
li milê wê tûrik tişî tacên zêrîn.

Sersal sersal serê sala nû.

Jiwê destûr xwest li tûr çav qarkir
bidestûra wê di çelted destdakir.

Sersal sersal serê sala nû.

Min mehdê xwe kir serî lêhejand
liwê piyek xist heta kabok têd çikand.

Sersal sersal serê sala nû.

Got, "hêêê! bilbil, boçî wilo bêihêvî?"
tû kiyî çidixwazê? qismet tim bi destêteye.

Sersal sersal serê sala nû.

Min enî hilda çav sor di serîd
tû meylê dikî ka ewraqê Kurdî?

Sersal sersal serê sala nû.

"Hiîîi, tûwî ji gorîn
bo dayîke xwe serî dide birîn".

Sersal sersal serê sala nû.

Tûrik jimil dani palda ser kevir
bi minre beşîşî, jimin serî bir...

Sersal sersal serê sala nû.

Düvre min keser berda berî jêguhert
belê dest da sersitu beşer jimin girt...

Sersal sersal serê sala nû.

Got, "ey segman, jitere bêjim hin
dosya birayên te vekirî sermasa min.

Sersal sersal serê sala nû.
Çi pişê wê heye ser mas-? "gohdarîke,
qanûnê me hene weke herkes...

Sersal sersal serê sala nû.
Jimer yek, yek izma divê, ne bi deh û hin,
wexta kû ev nebê, teve dibê tin".

Sersal sersal serê sala nû
Başa birayên min çend izm-? "gohdarîke,
bese ev serhesin û polî...

Sersal sersal serê sala nû.
"binavê Kurdistan hati bist izma
bixatirê te, wê didim xwehe 87 dosya we".

Sersal sersal serê sala nû.
Min berê xwe da 87, xelk têd dibê hesyettêr
m, serî lêhejand, tûjî nek, wek xwişke bêxêr

Sersal sersal serê sala nû.
Got, "hêêê! di hedê xwedebe were hişê xwe
tovê tû biçên, jê ditê bêndere te".

Sersal sersal jime çî divê sala nû?

***

MALDARÎ AN ŞEREF

*****

Maldarî ewe bi dostanî, serbilindî
dil jibo dostan çav ne şikestî
bimrê daxwaza bes bo dirhav û bêibextî.

Maldarî ewe bi Şeref û hesiyet
qebûlnake dirhav bo herxizmet
dinav dostand cihê wî wek milûk.

Gelo çi heye jivê biqedirtir?
çima liser dirhav serî dernax ji êxur?
tiliye pirran ditêne çavên wî bigir...

çime em Şerefê jixwer nakina armênc?..
bi wê dinya, yê têxine destên xwe bêipesn
da bi wê, bi sitarkî merivên bicandir.

Divê Şerfe te ne bo dirhav, bo gelbê!
da xatirê te liba hevalan liser serbê
û Şeref bo welat, welat jibo tebê.

***

SERBILINDÎ JIBO ZARWAN

*****

Xebata welat jibo me
serxwebûn jibo zarwan
fedayîti jibo dê û bav
serfirazi jibo zarwan.

Al -hildan bi xwîna dê û bav
hejandin bi destên zarwa.
kavlên ketî jibo dê û bav
birc û seran jibo zarwan.

Hesretiya welêt jibo dê û bav
runiştina têd jibo zarwan
kezeb helandin jibo dê û bav
dawetên xweş jibo zarwan.

Wexta kû ev tûnebê
nava gel qet vaia nabê
wê ne libirc û seranbê
wê tim linêv şekalbê...

Hêsirê xanî çav liderbê
ji tirsan tim birçî û xwestekbe
li cot û palehî bi tirsneferbe
her a xweşî wê dûrî mebe!

***

HEQÊ ÎSANAN BI ŞEWITANDINA BAZÊN
*****

Kû heqê mirovani li dinê wehabê
li şîlê isan bi bazên î Şewtanbê
û ji destê lêşkerê Pînoçet, bê
û Strauß jî bo vê î piştgirbê!?

Wexta kû Norbert Blum, çübû şîlê
kirine cunta, tev sehdkê û dibînê
neqayîlî a xwe dibêje nejdilîne
weke kû Strauß, ji qalik derdixîne.

Ji alikîv piştgiriya şîlê û Tirkî
ji alikîv hember redana biyanî
ji alêdinve, piştgiriya Başûr-Efrikî
û biserde, heqê isanî liser devbê...?

Çiya, gotina heqê mirovani tim liser dev
Şewitandina isan bidestên ên nejbav
tev bo hevaltiya febrîkan, jibo hev...
kû ez bim, xweşî û serbildî bo isan tev!!

***

RÊNCA MIN ŞEWATTIR JI A KURDISTAN

*****

Ax!welat, ev çendsalin bitere dinalim...
kula te dibêjim, tim lipênivîs î xwehrim
wê ez îro berdama dinê, liser qet ney fehmin.
bi kotek tû jimin fêmbikê, were hewarê welat!

Aax! welat kû te îro kula min bizaniya,
jimin serî, hiş û rûdên tev çûwiye welat...

Kul pirr girana, nava min û zarwen kire dûrî
dil û ceger heland, xwîn dirijê bitenê çerm mayî
çibikim, min nedixwest bêidozî bimênim welat
jiber kû jiyana sebilind, bitenê dited heye welat!

AAax!wê kêf û eşqa bi zarwanr çi xweş
herroj, di malda dilan bêidef û zirne welat.

Welat ezjî te îro dawetî şîna xwe dikim,
ango hêvîye me jihev heye, min teve bi hiş-kir
ma tû nizana çi hate serê min, tev çûn hêvî,
minet tûne, lê pirrî liser te liserî gerîn welat.

Ez nizam, ezê çawa zarwan jibîrkim,
serî û can tev lixwe wêran dikim welat...

Min dixwest bîstûçarsaet rûnim serte lêkim
liser kursî pênivîs bidest, li kaxed î xwehrbim
qoq li hundir wekîdin, liser te î qarbim...
bi wê pênivîsê hember lêşkerê qolonyalbim welat..

Jina min diçû û dihat, wek çawîş çav di kurist...
agir jîdev dibarî, li dora min dileyîst...welat.

Sermezin wek pûş û pelax,wek bi rastî di hejand
a jixwe radî...bêîşûf û xaset,nedidît malbat...
bes dikir rik...nedihişt xweşî(di nav malbat,d,
min nû dît,jina Kurd wilo biliblibê...welat.

Ax! welat,kû te îro kula min bizaniye,
bê zaro liber dil çiqas a delalbûn welat!

Bi ayînek wanre,liberçav nedihat mal û jîyan
saetek nediyariya wan,li girş dikir birin...
weke heştisalên kû derketim jite,
lê çibikim, teve çûn bitüneyî welat.

Lê liser alikariya wê,çend roj bi xerîşandin...
kû a hewcebûya,nedihat dawîya melaqî welat...

Lê bere kula zarwan jî tebey a tebê welat
birîna min jidest jinê,tebey sêwîyanbê
heta ez î saxim,êşa we herdüwan jidil naçê
lê kû berxwedan nebê doza te tev diçê welat.

AAx! heta bi gorê,birîn wê kulbê welat,
dil wê liser we herdüwan,tim dalqanbê welat.

Hevqas bêihîşî jî,divê çênebê welatêm
meriv her bihevre î biqinyatbê welatêm
herdemekî jibo xweye,ew bûrîn,divê wehabê welatêm
da meriv bi şeqsiya xwe tim serfirazbê xakêm...

Düvre zarwan ev bihîst yek biyek,
liser herşeşan qelibt wek giraniya çiyak welat...

...

Rojkê got, "tû pirr limal dimêni lixwe şik anî
tû kat jimer nabê, tû serê me pirr di têşîni,
da em jî bikin hinek kar, bo kewnî..."
dîse liser Evîndar danî neheqîya giranî.

Hermet, ev jitere hember min bêmarîfetiye
tû jimîn qet nagerê kula te çîye?

Düvre, mêhle xwe da derve, hindik hetim malê
rahişte hacêtên nivîsandinê çûm kitêbxanê
dîse ez rahat neberdam, got, "vêce kû î bi yar-bê."
Mejî dikeland dîgo, "divê liser nobedar hebê."

Û di civatanda dibêr mêrde sund dixwar bo hedî..
digot, "ez bawerim, ew î tim paqîja ji-Aids, î."

Dawî got, "tû pirr bi serserî digrê dost,
hewceye me tûne, çîre xwe dike hevalê "tirot"
çikim bi Kurd, îtî kû newê bêrikê banqnot.",
û welat jiberçav-kir ne ani birê ên xwîn-mot.

Ax! hermet, em tev Kurd, in jimer divê Şeref
bistînin Kurdistan, deynin rikin bo herkes.

Dawî a dil derxist û got weke bilbilan:
"tû dirhav nadê xwedîyen bitenê bo Kurd, an
heta nihe jimer tişteyê nekirin bes bi derewan
düvre, ji dinê di qelênin tuxmê qasê Êzdî, yan

Lewma bibexşî welat, me îro hev berda
lê jana zarwan di dilda agir dada welat,
da-da welat, da-da welat, ...

***

DARA DI GULANÊD HIŞKMAÏ

*****

Darê çima tûjî weke Kurdistan bêihavil...
hûn bi tenê, dinav hevaland mehd Şerpil...
qerdê we herdûwan jiwe sehûd bir...
ma tû nabênê li dora te her dar, di xemil!

Ma tûjî fedînakî (wekî Kurdistan)...
hawîrdorên te a Şîn weke kevzan...

Cîranên te gulî berdana serte wekî seyare
tû dinav pelên wande mayî bêisitare
weke Kurdistan, kû bi xweditî wê didin ber kêre
rêya lawên wê ên baş, jiser wê tim diguhêre.

Ma tûjî fedînakî (wekî Kurdistan)...
hawîrdorên te a Şîn weke kevzan...

Ez bawerim kû bayê bûharê lite jî dixê
lê kurm ji nava teye, jite rewayê di dizê
nekû ji axê, ye, reyên te jibinve hişk dikê
divê werê birin, reyên kû kurm di mijê!!

Ma tûjî fedînakî (wekî Kurdistan)...
hawîrdorên te a Şîn weke kevzan...

Kû tûjî a Şînbane, weke cîranên xwe her dar
çuqlên te jî a sipehîna, xwe hildidan weke "al"
weke Şivên hêzeran, jiher alîva hildikişan
lê mixabin, kû teve bûwûna wek xweliya ar.

Ma tûjî fedînakî (wekî Kurdistan)...
hawîrdorên te a Şîn weke kevzan...

Kurdistan jî maye dinav bûhara peyvan(d)...
jiher rexîve dibêjin "emin wêrisên Kurdistan"
û hinek wê jixwer dibînin wek hemê koçeran
belê, rewe jêr hewceye, ji yek kokdar(an)!

Bese, bes, vêce gokê bide ber kopêl!..

***

4418 ROJAN, HÊSÎRÊ HÊKIM Û NEXWEŞXANÊ
*****

Ev hekimên Elman, hovin an bi hilet
ew mihacirîyê nadin Kurd, an qet û qet.

Hin jiwan, ev dehsalin wilo a hêsîr...
li benda van hekimên îdeolog ên diltîr.

Heta kû mihacirî qebûl nebê jixwe,
ji wanre gere Elman tim jî a qedaxe.

Biserda, jin a min jî, berda min ji xanî
kesera zarwan, liser dil agir danî.

Hremet, tû çime dikê hevaltiye hakim, an?..
tû serî û can, limin dike wekê tan...

Düvre hinavan hew bar hilanî...
Evîndar avêtne qurça nexweşxanî.

Tevî wî barê giran î liberê ,
serî li hawîdor dixê, li nexweşxanê...

Ma welat çima tû nayê li hawarê?..
kerdê me lihev heye, lê ji parê(v)...

***

GER TÛ WELATPARÊZBÊ

*****

Ger tû welatparêzbê
divê diber, re tirs düvkêşbê
serî tim tijminê kêrbê
hingî daxwaza te wê lipêşbê!

Kû tû bêjê"ez natirsim,
serê xwe bêixem deynim,
bieşq û kêf rabim û rûnim
hingî ezjî,ê kuştîyê Kurd-mêbim.

Wexta kû em bi dü dilanbin...
bi ê geş û ê hezindarbin
ser herdürexan a Şiyarbin
emê wêrisê pêşîyan û bavê paşbin.

Jiber kû ev welatîya...
bisedan Kurd xwe firotîya
jibo dirhay û ji bêî-zivî-ya
bêj, "dehê teji liser nehîya".

Wexta kû me ev qebûlkir
li hember wanjî di dest çek
wanjî jiçek, ke yek biyek
hingî dibe yekdev Gorî û Zazek!..

***

TŪWÎ DAYİKÎ NÎŞTIMAN

*****

Tûwî dayîkî nîştîman
tûwî sitara keç û kuran
çavên dê û bavan lite man
hin Şehîdbûn hin wêris man.

Şehîdî wê tim lidorbê
serê lawan tim nêzî kêrbê
da tû ne tim bi hezn û xêrbê
destên wan divê tim serqûnderbê!

Di tede tim civat bîrbin
wê dilxweşbûnê têd bibînin
keç dê eprîyan biqulbînin
li dinê, wê tovê jîrîkan bireşînin!

***

Institut kurde de paris

GELO LIWIR ÇIDIBÊ

*****

Xwezî min xwe dîse jidil, bikewkire...
xwe dîse li Kurdistan bicî bikire
lîla lîla bilbilan, dîse di gohkire
herimandina pêşmerg, an bi çav diyarkire.

Tû dizane bê çi qas xweş, ew dengê bilbil!
wexta kû deng lihev divegerê li mesîl
ji rexe kîve girîzo û ji yekîve hêrzen-dil...
dev weke dawet... bes ji alîkîve tev bikul.

Herçî linav şerê bilbilan bi jiyani rabê
liser sahwe daran, ji mişên ney sarbê...
û bi wê, bi mêraniya mezin î karbê
êdi tewandina wî, lidine get çênabê!

Xwezî min bizaniya, bê li welatê min çidibê!
hetta kengî ew gul wê dibin bizmardebê..?
mixabin, kû heta niha ew kûçik li Kurdistan, ê
kû pêşmergê gelêr ne li dewsa wanbê.

Lê ez çijî bêjim, fêde xwezîyen tû neme
hindik maye kû li bilbilan ferman rabe
wê dinav dengê tivingan, d î bêizarbe
ditirsim, bûhar werê ew î ji hêlîn bêiparbe...

Divê bilbil ji piştta pêşmerg, an bigrin!
kû neyar hat, deng xark, pêşmerg, an şiyarkin!
da êdi dengê wan dinav tivingand ne sarbin
êdi, da dengtenbûrî tim li hêlinê lalbin...

***

ŞEHDEK RABÛ JI KURDISTAN, A BAŞÛR

*****

Hêviye serxwebûn,ê pîrr pîrr zêde bû
agirê newroz,ê ji başûrve bipêt bû
nêv Talaban û Barzanî,bi biratî bû.

Ma min jitere negot,hey rojek heye,
pêşmerge wê maçikin rûwên hev wek bire.

Ev bû bi dehsalan,kû liser dil firşk distirihê
pêşmerge tim bi berstike hev digirê...
bi xencer û reşêşan xwînahev di rêjê!?

Ne min jitere got,"ew tev birana,
wa Şehdek rabû ji Kurdistan,a hana.

Ev tişteki raste,liberçav xweyana
jibo tev perçên welêt dike beyana
biserde,ên bakur bipesn materyal,ana..?

Ma çima hûn wê nakin wekî ew wisan,
dê û bav xelasnak jidest pîsan?

Divê hûn a Barzan û Talabanî liberçav deynin
wê tim jiber çavan dûrnexin...
dişminahî jinav pêşmergan derînin!

Da mayîne Kurdistan,ji Sowît,re bi rê,kin
li dewsa wan,li bustan avê rastkin.

***

MA HAQÊ MIN TÛNE KÛ JITE HÊVÎKIM

*****

Welat, kû min bizanî, ya bê di ted çihela..?
liser kula te, dil dixwed pirr dinala...
neherê û ne-na, li serî get neşepala...

Jiberkû, her-roj lawên te dibin çêlkew welat.

Ango, bi hezaran-kilometro dûrî teme jivir
te serê min liser xwe, pirr biteşqelekir...
çima lihev silav nakin? kula min weke sûr...

Kû yekîtî hebûwa, ji rojê carek tû libir welat.

Neyar lêşker Şandiya navte, bêtir ji daran
lawên te bi navkomela, jihev dûr, weke salan
wê çawabê, van liser dilê min agir dadan welat..

Kû min bizaniya, bê tû di çi rewşêde welat!

Welat vêca bese lo, divê jidil kul derê,
kesere dê û bav, biderkevê tev herê
da bizanin kû li pêşîya wan ,hêvi liserê...

Da bibênin kû ew bihevre ketine rê...

Da hûn bihevrebîn tev di rê, de
jibo neyar we nekê kew di berfê, de
hingî ezê ba tir têkevime xewê, de...

Ma heqê min tûne kû vê jiwe hêvikim loO!

***

MECİD ÇÛBÛ GUNDÊ AXÊ

*****

Mecid çûbû gundê axê
ciranên wî sêsedmalbûn,

hermalek jiwan bi dehnefs
axa ji eşqan li ezmanbû...

Qiz û xortên wan bi hezar,
bi delaliye . xwe liwan gihabûn...

bi tenê, rojek ji jiyana wan
bi dehsalên li bajarbûn.

Her derbekî kû axa derdiket,
lidûv wîbûn bi dehmêran.

çavên teve lidev dima,
wexta kû wî ferman dida...

Wexta kû ji mû şaş dibû
ew bi dehkerr û kifarbû.

Qey xwedê jiwî sitandibû
ma çi qewmibû liserî ber..?

Wan rojên kar û çandinîyê
nizanî bê ew çawa ditê kirinê.

Rojên zad û bender-dêranê
nizanî çawa safî dibê.

Wan rojên dar-hûrkinê jî,
nizanî bê çawa agir dibê.

Ê, naxwa xwedê jê sitandibû
kû tim bi tifûkifrî-bû!?

Gundî, yan ji wîra diçand,
bi mehan liderve baş,

bi hezar-elb, dikire binerdê,
bi bêî-dilê geş...

Jibo a axê limal nemîn
da serê wan nede ber êş...

Em çibikin, xwedê jêsitandiya...
liser gundî, yan ew kirbû bêş.

Zadê çandî teve Şînbû
rûwê erdê tev kirbû kevz.,

di erde pîjaq berdan,
di gund de çet nehiştû berz...

Rojkê gundîk, kulek berdan,
da jixwere li hewşê bileyz.,

bêihemdî, ew meyîlîn zadê axê
dîs xwedê jêsitand, wek dem heznê...

Lawik got, "qey 3iqewimî?
wan neçelmisand çarşitil jî".

"eve karê destê mine,
hewqas liber çav dibe til"...

Axa çûwê tevi devê bikef,
got, "tû hember min di bilbil"...

Xwedê jêsitand, dîs dev lewtand,
got, "ji gund derê, kelb ibn kelb".

Rojkê Şêro bû mirêbe
can bi saxîtî kir tirbê de.

Xwe kire bin darê axê
mala xweji bi wê li mîr, hat, ê da.

Heqê te lite çî hebû,
xweştir nanê bêisebavîbû.

Xwedê wê dîse ji axê bistîn
qûna teji liser a bav .

Şêro bi pêncsed helban çand
digo" ez bûma paşê dinê" ..

Nizanî kul li dûv malbata
li duv zevî ji û benderê.

Ji wî wer kû bi salkê maldarî ditê
nizanî ew xefkê liber di vedê :

Weke hercar xwedê jê sitand
bi devê xatûn, divê ji gund derê.

Hinek ji xwere di gund, da hebûn,
dixwestin bitenê, jixwer bixebtin.

Zar û zêçên xwe hîn dikirin
da bi tifaq û maldarîbin...

Fêde xwe tev nedin axê
bitenê karê wî bi ê, xwer bikin.

Wî dîse kir xwedê jê sitandîni
pezê axê berdan zadê wî.

Rojkê, xatûnê jixer hetan danî
delêl berda serê xanî...

Got, "heryek divê ji malkê werê
ew jî weke palûta xanî.

Rojê dûkes ji minre divin
da zû biqed bermehfûrî".

Vêce xwedê ji jinê sitand
"herçî neyê ber barkê ji warî".

Bi wî karî deh terekror çêbûn
Şifêrên wan pîrr zêde bûn.

Xwarina Şifêran bi Şev û roj
nanê baqism û ava sarbûn.

Axa di xwaza dirhav berhevê
navê wan sitama kevnbû...

Dîs û dîse xwedê jê sitand
rojên mihaş bi qulabazî bûn..

Rojkê Cemîl derket nav gund
teve bûya weke mişkwar,

Kani ew eşq û dilana xweş...
ji min bextî sehûd dizî.

...

Mecîd li anîşkê, li axê biderket
diçû pêşiya pêzê xwe û kehr.

Axê gotyê, "were liwir alîmin,
lê xwedê lite ceger dike tin"...

Cemîl rabû çû ba jinê,
got, "hermet wele hew wisa dibê ...

nema dikarin jimal biderê,
ev jimere qet nayê ribabê ...

divê em barkin jivir herin,
hê kû ew lime nebûwî xarte, yîn...

xwedê wî yekcar jê sitandîya...
bêime, ew tim î gidîye."

***

Institut kurde de Paris

PIRSE MIN JI HEVALAN

*****

Gelî biran ez behecîm jivan derdan
bistmilyon bindest, di dilde tenûr dadan
Şerma min pirr dikê, bi halê me-Kurd, an
weke Luxemburg jî nebû, lixwe Şikdan...

Luxemburg nîvmilyona, a serfiraza
bi navê gel, diçe civîn ba paşa
biwanr miqersî dike, wek sedmilyon-bava
sitandîya cî bi netewî, liher welata!..?

Al, a gelê wan, tim diheje liber baya
li her welat û li qurçên dinya, ya
bi navê netewî, digere tim li ezman, a, ya
serê me bîstmilyon, bi vê tewiha, ya...

çima Luxemburg wilo, a serbixwe, ye?
bîstmilyonên me, wilo bêihevle, ye..?
liser serê wan tim teŞqele heye..?
ji her alive liwan, nêvçîre ser berfa, ye!..?

Wexta kû min ev tiŞt, an nivisî
bi min pirr êŞîye, mehdê min pîrnisî...
rêye min di laŞde qet nema pirr ekisî...
ji êŞa kula xwe...min nedît tûkesî.

Limin megre birawo, min ev got, bi bêihemdî
tû ne ê, Şikêyî bar girana wek tingî
bar ketiye avê, bidest neyarê dilgenî
ez dizanim tûwê wî derxê, weke hêzê vinci.

***

-lol-

KULA NEDIYAR PIRR PIRR JANA
*****

Kula nediyar pirr pirr jana
liba wê tûne hêviya cana
jiber kû ew nabênê bêçi fermana...
ma heqê min tûne,lê,bibim mêvana...

Dixwînim rojnamên Tirk û Kurd,an
ew didina min tirs û hêvyan...
yek bi pirr derew û yek bi moralan...
dil û çav jî,jixwer heyîrî diman...

Lê kû ezi li Kurdistan-bûma(diyar)
bi hevalanr Pêşmerge-bûma (yekcar)
li serçiyên î segman-bûma (dildar)
ezê hertişt liber çav-bûma (çavxedar)

Herroj dinivîs,çêlkewtiye Pêşmerge,n
dibê,"bûna armênc liber zirtikan"
Şaxa dilê min biderbekêv recifan
nizam heryek jixwer-mer an pişt li hevalan?

***

NEYAR XWE DÎSE EŞKEREKIR

*****

Neyar dîse, xwe eşkerekir weke hirç...
hovîtî a xwe bi pirr serhişkî lidarkir...
dawa xwe liserê xwe komkir û got "pirç"...

Heta niha wî digot, "ezim sitare zarwan,
ezê wan bisitirênim ji Şûr û rîman,
herçî bi serwande werê, bere werin holan"...

Jibo bivan, bikaribê hatina welêt bixwê!...
herçî parî ê xweş, ji Kurdistan bidûrxê,
da hevaltiya hovîtî, a emperî, lidêrxê...

Me teve, ev bihîzt kû ew ne jibo meye
tev liser -sererdûbiniye meye
wîjî dizanî kû qolinca teterî lime daye...

Piştî kû îro li welêt, xwarin bitirsbû
lewma, weke berfê, bobên jehrê lime xindirbûn
bi herî hêzên xweve, dijminaya wan diyarbû.

Îro Saddam, a sibe Xumeynî û Evren
dixwazin dîroxin dîroka 1915-38, ser Kurd, an
wexta kû zaro û jin, di Şikeftanda dûdan!..?

***

HINGÎ BOMIN KÊF Û SEYRAN

*****

Ez divim jibo welat,
kû tim li zadan baranbê
wîwextî, bowan wê tim,
kêf, dîlan û seyranbê...

Wexta kû xun-av dibare
bin erd, ê tev şildike
bi hêzên wan şîpên xwe
bizr teve terr dike!..

Bi wan şîp û şirrikan,
bûhar, ê tev şîndike
dûvre, bayê bîyan dirabe,
stêre Kurd, an geşdike...

Hêviya min ji wî bayî,
kû derxê tav û tîr-roj, ê...
di her anîşk, ên welêt, da,
ji zadan bi erzani bike!..

Da tev zarwên Kurd, an jî
bidilxweşî, rab û rûnin...
çav li pêniyîs û kepowan
tim, li civanok û koçkanbin:

Bo diyarkirina feylezofî
da dinya biwê hesret bimîn...
ewjî weke hermerivî,
bi isaniya xwe a serfirazbin!.. /

***

DIVÊ UNO.NEBÊ NEHTORÊ EMPERÎ

*****

Bîstê tebaxê, ya UNO. qerar daya
jibo li sinora bikê nobedari, ya...
jiber Şerê xwîmij, ên Iraq û Iran, ya.

Divê UNO. li Kurdistan nebê nehtorê emperî!..

Liwir, ji zûde, gel, ê Kurd heye bêiserî
serî bi pîrr teşqelan ... ji pîrr alî
lewma, xispa, xisp, bikê Şer, bo serfirazî.

Divê UNO. li Kurdistan nebê nehtorê Emperî!

Welatê wî parkirina li pîrr qeftan
qerara jîyana wî ditê ji pîrr çewtan
tev liser hebûna liwir, jibo kapîtan.

Divê UNO. li Kurdistan nebê nehtorê emperî!

Liwir, jîyana wî pîrr xedara!..
ditê kuştinê ji beriya sedsala
her liser evîna wî a azadxwaza!?

Divê UNO. li Kurdistan nebê nehtorê emperî!

Divê UNO. nebê sedamê domîna sinoran
ji zûde ditê xebitandin, bo hilanîn
vaya sînga Kurdistan didin berdirûnan!..

Divê UNO. li Kurdistan nebê nehtorê emperî!

UNO. çêbûya bo biratî a gel, ên dinê
da bêvila kapîtal bifirkên ji binê...
jibo îsanetî biparêz, ji tîbhê zinê...

Divê UNO. li Kurdistan nebê nehtorê emperî!

Divê UNO. Kurdistan nekê Beyrûd, a dÿyen
em hêvîdarin! ew bisekin liser heqê îsan...
da bibê hêvî!, bo xelasî, ya gel, an!!

UNO. hatiya damezrandin bo paraztina gel, an..!

***

WELAT ÇIMA TÛWÎ HEZNÎ,Î
*****

Welat çima mehd temir belê reng-geş...
ji bizrê teji reng xeyirî ji tev
av têde genî wek kwinêr, divê derbib
piştî derkirinê da beşer bibe xweş.

Va bûhar hat, ma tû li benda çiyî?

Heta kengî reş wê liser kitanbê?...
heta kengî zilfên reş, wê neberbabin?
heta kengî bejna zirav bin hebabê?
heta kengî lêvên tenik serhev nerabin?

Va bûhar hat ma tû li benda çiyî?

Ez bendewarê kêlmşerbetê ji zûd
çavnêrê çavên belekreş, û dêmkeleş
wê heland bi awiran, kela dila...
divê ziman derxê, diji hikmê put!..

Va bûhar hat ma tû li bende çiyî?

Ez dibînim xanî bedew bejn gemarî
wek birca li navrûk ronî bûheştî
kengî ezê lê nêvçirkim liwî kew-warî?
ne doz ne evînî bes awir û xiştî...

Va bûhar hat ma tû li bende çiyî? /

Dibin hebada, sîng sipî rû tepisk
heba, bo wan bûya ola bi kotek
balix bûya nema di hebine ên xisp
jibo tim berbabe qumaşê al, ji bisk.

Va bûhara min ditê, divê gul reng bidê!

BERE KULA MIN JÎ,TEBE,Y,A HALEPÇE,BE
*****

Vê zalimîya kû jina min dikê,
serî bêhiş û sewdan dihêlê
mejî tev weke dêw dibê,aAAx!

Bere kula min jî,tebe,y, a Halebçebê.

Mezin,ên Iraq,ê,wan bêbibavan,
Şewitandin Halebçe tevî bûk û zavan
dinê jî,jixwe li meyîtan nekir silavan!..

Ma ez çibikim,jinê,serî limin dewixand...

Wê serî limin tim,tev dewixand...
lewma, hew dikarim liserte,bikim liliband
naxwa pênivîs didestde direcifand...

Bere serê min jî tebe,y kula Halepçe,bê.

Wê"ŞeŞ zaro liber min reşkirin"...
jîyan û hewas tev,liber min sarkirin...
ji bîr,qasê hiş û sewdan,bi heksêr birin.

Ma kû ev teve bi destûrên xwedê-bin..?

Dinava 16 û 20 an,di notîd meha çara
Saddam Hiseyn,ferman da tev firoka
got"bikin xwelî-terr û hişk li Halepça".

Ev ojdan bes liba faşîstan heye!

Bere kula min jî tebe,y,a Halepçe,bê
tiştê kû jina min,a bêimejî dikê
divê ji jinên dinre tim derzbe...

Hevqas bêihêrf, liser mêr, ji jinêr xisare!

Piştî sarbûna dilê ciwanan li Halepçe
ew Şabûna dê û bavan bi dergûş, re
parastina wêris bi dehsalan tev bû bi hezn.

Jina min ev neanî bira xwe, jixwere çigot..?

Yek jivan neanî berçavên xwe qet,
hişêmin neberda da xwe derxim ji dav...
...jibo serxwebûn, a nevi, dost û yar.

Ji mejiyên halo, ev hat serê Halebçe.

Saddam Hiseyn, ew govend tev Şewitand
hesyete mêrxasan diwirda, tev cemidand
biserde, dinya ji lixwe dafericand...

Jiber kû Emêrika û Elmanya li piştêne...

Lewma, bidehhezar Şehîd û birîndarin
ji gaza Elman, bi destê Hiseyn Saddam, in
tedigo Emêrika û Elmanya, ji goh bêimehwarin.

Ez vê qebhetê tebey kula xwe û Halepçe nakim.

Min gote jina xwe, dixwazim fêhmerî...
ez dikim xebat, bo mirovanî û pêşberî...
jibo em bihelênin zêr "bo taca serî"...

Wê jimînre got, "tûwî wek sêwî û qeşmerî".

***

OSMANÊ XENZÎR
*****

Sala me wa kete sala Şeşan
lêşkeriya Tirkî, hê liser piyan
bêi ol û erkan dikeve ser, xortan
laşê lawên Kurd, jiber xwe can dan.

Ew qimando ê Tirk, bêimezhebe...
bêitirs û pirs dar lêdixe serheve
ew laşê naz jixwîn kir wekheve
da Kurd ê qaraman tim bêihevlebe.

Da ew binavê Selçûqî gelan biherjê
bi Siltanî jilaş xwînê bimijê
da Kurd, Yewnan û Bulgar, biwê bixerşê
û zarwên heftsalî bibê biwê Tirk bikê.

Osman, î, zarwên heftsalî fikir qançor
heta çardehsal, hindikir binavê mîr
da bigrin destê Osman, ê esilxenzîr
da wenda bibê eslê botîn, botim jibir.

Biwî awayî dinya tev liarmênc da
ji Iran, ê Libyê û Wina Ewropa
dehhezar kilometro rê, liber xwe da
bi milyonan mirov bigorî zêr da.

Lê bavê qaramanê Kurd, desthilanî
bisedsalan, Şer û ceng wek Şêr danî
welat daberçav xwe kir gorî xizanî
nav û deng, ê xwe bi wê, li dinê deranî.

***

WEXTA KÛ GUL BIŞKIVÎN DIVÊ TEYROK NEBARÊ

*****

Wexta kû gul bişkivîn, divê teyrok nebare
bi dehsalan ji wêre, bûwiya kar û bare
jibo rûkeniye dê û bav, ne ji armêncanre
çelmisandina gula sor, tûcar namêna jiwanre.

Hemrê lawik sêzdehbû ê qîzê bîst û çarbû
wê xwe pîr û kal kirbû, daxwaza wê miradbû
delalê wê giha, bi hemrê xwe serfirazbû
qîzê porê xwe şekir, lipêş çav, eprî xwahrû.

Keç û xortan jêre got, "tû pîrî çi Şewq Şemal?
ribabên te nemana, çi meşa teyî sersar"?
qîzik liwan vegeirî, bi enîyeke serfiraz
"delalê min wa giha, jibo min nema xem xeyal"...

Rojkê lawik lêderket, got "roj bixêr kehrxezal
te hinav limin birajtin, ma tû bûwî hivdehsal"?
keçik liwî rawestî, nûr liser çavan leyîst
hêstiran xwe berda xwehr, ji eşqan dil jê xeyîst.

Kwînêr jiser dil peqî, kesere navê derket
gote wî "beşere dil, te girîzo bi laş xist...
eve sî û pênc salin, li bende pirse teyî xweş
hemrê min li bende te me, a dil, min tev girt."

Lawik gotyê "delalê, te limin guneh barkir
ma qey tûkes tûnebû, te li hemr ezabkir...
te divim serseran, bes te xwe ji dinê bêiparkir
niha zarwên te hebûna, bîna xwe bîwan firehkir.

Qîzê jêre got, "ezîz, ji minre navê kilam
dil bi beşere pîr xweş, dizanim dilê te hê xam..
zanim hê tû pîr ciwanî, heqê min tûne li berxan
heger tûwî qayîlbê, tû çi bêjî serçavan".

Piştî tû ev qîza baş, emê deynin kevir û ber
ew dilê teyî şikestî, ez dê miskê deynim liser".,
qîzê gotyê"beşere dil, te nêta min ani likar
ez di xwazim ji xwe û te, berxekî bênim bo war"...

Sêsal liwan derbsabûn, wan a dil bici anîn
ji wê eşq û kêfa xwe , ji xwere bexçak danîn
piştî eşqa çardehsal, ji wanre çêbû wêris bavîn
qasê westandina xwe, tev jibirê deranîn.

Rojkê bi kêf û xweşî, derketin berx liber sêngê
xwe berdana nav bêxça, lawik danîn bin sêvê
ji xweşîya dilên hev, ketne berberîya bêrê
heta bi xwe hesîyan, kû hirç, î lawik di hêrê..?

***

Institut kurde de pênabê

ÇAVNÊRÎYÊ MIZGÎN;IM
*****

çavnêriye min li mizgîn .
di serîde pîrr bû bi xemgîn
xwîn li mêjî dixê bi dezgîn
jihev safînabin bi türengî,n...

Ew herdü jî a heqlî,na,
ji mêjve em,a(ema) çavnêrina...
jixwe hê tü-rê jê neçûna...
bes bi gotin û levzîn,a.

Lê baweriye me a tame!
profesyonelên Kurd pîrr gihane
tim rastiyê di deynin berçavane
ne kêmi"Lenîn,Marqs û Engels,ane."

Hêviye me ditê hindik maye,
wa lihev runiştin wek birye
ên baş bûna yek,hember çewtaye
mizgîn! ew bo peymanê kozikaye!

***

CANÊ MINÎ SAX Û MIRÎ

*****

Van bajarên bi gul û gulçîçek
ji serî heta binî weke bûheşt
hertim jê dikim ent û rik
jiber kû wan ez hîn nekirim piçek.

Ev canê mini sax û mirî
tû ne livir û neji li wirî.

Min jixwere, liwir nedi firr
saetekê liwî qûn, ax xweş nekir
dilê xwe bi wî carek geş nekir
tim dide bermin rê, ya pîrr.

Ev canê mini sax û mirî
tû ne livir û neji li wirî.

Ez sund dixom, nekû ji nexweşiya
hertiştê wan bitêr û tijîya
lê ew ne jibo her merivîya
min jixwe tim kula xwe pirsîya

Ev canê mini sax û mirî
tû ne livir û neji li wirî.

Hundirê dikanek ji a Elman
hemberê bajarekî li Kurdistan
wext têde derbasdibê bi mehan
çima tim digere qalikê minî bêican..?

Ev canê mini sax û mirî
tû ne livir û neji li wirî.

Roja min,î pirr dereng li bajêr
an dÛ saetin anjî jê û berjêr,d
tim î sewesî,me,bêi hewes. û kêr
tim di vedigerim li cîranê bêixêr...

Ev canê min î sax û mirî,
tû ne livir û nejî liwir,î.

Ew cîran,ê min î bi porê zer
kû me hevdü neditî li tû cî û der
bi tif û mehdê tirş ji mal ditê der
gunhê porê min,î reşbû,jimin sehûd bir.

Ev canê min î sax û mirî,
divê bigrê,"an sax û an ji mirî!"

***

Institut kurde de Paris

TÛ BIQEŞT, BIQEŞT, MANEBES ROMÎ
*****

Ew paldana te bikotek xisp daÿî sermin
fişinê xwinê didê serdilê min
axîna welat, kûla nava min,
dêbiqeş, biqeş, manebes romî?

Gunhê min çibû? te ji minre negot,
bêi-tîbûn û birçîbûn, te hestûwên min kot...
ew rûdêne kirêt pêlkir û qet nesot..?
dêbiqeş, biqeş, manebes romî?

Hêdî hêdî, günhê min eşkere bû
axa ez lê î paldayî, çav lê î qarbû
destên herqewmî li Kurdistan î xarbû...
dêbiqeş, biqeş, manebes romî?

We ez dam paldan heval ketne rê
hûn 3iqas awir bidin, çav naşikihin jê
tû pirr ditirsê wa heval ketne holê
dêbiqeş, biqeş, manebes romî?

***

ÊDÎ XWE NEDÎT DIBIN KINCANDA

*****

Ev dilê minî timî bêlhêvî
herî xemdar bi qolinc û dewmejî
herî nexweş bêirêç û bêidozî
rêç liber wenda tim di ponijî...

Ez bûma lêşkerê xwînmijê bakur
bi serminde hat heftêûşeş bi zûr
hêdî hêdî ez berdama, wî kabûsê kûr
dilê min çinî hatnê şaxên jidûr...

Êdi cilên renggeya ûdil nebûna yek
ji dijminaya wan zû derket pêtek
got"jixwe bavêj, tûwî Arek û Gerdek
lewma hew qebûl kir ew cilên bikotek.

Lewma , hew xwe dît dibin cilanda
cil liwî ,dil ket rêya bavanda
roj bûna sal di nêv dijminanda
heval ditin êdi, di Kurdistan da.

***

KUŞTIN, A HEFTÊÛNEH-HEŞTÊYAN

*****

Birayên Şoreşger, hûn çi digazin..?
çime berberî û rikê jihev dixwazin?
doz tev yeke, ez get neişêsim!
yekî(tim) weke teyrê-bazin!..

Nayê bîra te kuştina heftêûneh-heştêyan
çime xwe nasnekir, ji dîsekirine hercar..?
neyar jî li leystikan digerê liser!?
te ew dîse dîsekir, sala heftêûpêncan...

Ev Şike min liser we tev ani,
we kuşt bi deh û bistan jihev û di
jibo çîye, Apo, ci, K.U.K î, û Pêşengî??
ev çêtire, (bi navê Kurd û Kurdistan, i!

Tû her-roj bang dikê, bi navê yekîtîya
ev ji rêbirine an jî, ji bêifêhmîya?
jiber kû, ev bitenê, bi gotinên bêtewaşîya...
û jivê jî, laşê we ji desthev î pelixîya!?

***

HETA KENGÎ TÛWÊ JÊR BIHÊLÊ

*****

Ma heta kengî, tûwê jêr bihêlê..?
dilê jinênê Kurd, bi hêstiran derênê
kesere wan bi Şev û roj derênê
çavê sêwîyan jî, jîder nexênê...

Da zaro, n û welat jihev sarnebin...

Tû dizana bê bi çend awan lite dixê,
seri û pê teve, jite dibê...
lawên teye(ên) neqandî tev dikûjê
mala welêt jî tev, wêran dikê!..

Welat, ên xelkê jî bi xwîna me nekin.

Bese, divê dil paqijkê wek kew...
qinyate sitarê nemaye hew,
tû li benda çiyî? vêce jixwer bitew!..
tim bêje "heyfa, van lawên egîr û bedew."

Qetla wan liber çavbe bi roj û bi Şev.

Jiber kû, yeko yeko, dineqêna li zikak
tûne ojdan, ê wan, bav û (kalk?)
biserde, ew dikin bi navê Kurdistan xak
lê dineqênin tim, (ên jîrik û çaq!?)

Dê em bisitirênih van merivên pak!!

***

Divê jitere çêkim kêmayî,
tû dizana bar girana, di avda mayî
hevalên hêja, bêimirad-Kurdistan çûwî
dê av biçikê, jiser gola gamêşayî!..

Da tirroj lêxê bişewtên çermê serî.

Tû dizana wilo çiqas man lipaş,
çav teve a girtî, goh li kesên nebaş
rê, divê yekbê bere bi kêmkas
tev bibina yek, da ew bimênina şaş.

Wan derewên wan teve derxin baş.

Kû hûn nebin yek, "Newroz" sardibin
keç û kur jiwê, tim paşdibin
lawên nûgihayî jî, jî doz qutdibin!
mirada qatilan jî giş bicî dibin.

Hannover û Mûnihan jî bêtir sordibin.

Şika min kû liwe tev ditênim
çima zarwên xwe lihev nacivênin?..
lider û hundir, liwan naqewmênin?
firotina qatilan jî birastî derênin!

Jibo cîyê xwe li Enqer, ê bikar bênin.

***

GUNDÊ MINE QEFTEK JI KURDISTAN

*****

Gundê mine qeftek ji Kurdistan
li bakurê wî zozan li başûr gemyan
bi şev dawete dil, ji silava sitêran
bi roj dimêne di bin toza cendirman.

Gula haremê ya, bi erd av û cibilindî
di wide ditê çandin pembû genim û birincî
lê xanî ji kelpîç û ji sefirnên darî
guvéna bayê kur, zikak ji toz dibin dûmanî.

Gundê mine qeftek ji Kurdistan,
têde diçênin pembû ji wanre tûne kincan
ditê çandin şebeş, ji wanre tûne wîtamin
ji hebûna birinc, nizanin tehm tehl an şêrin.

Hawîrdorê gundê min di herke av bi dehbêrî
lê havînê gundî dimirin ji mehtişî
teve diçe ser pembûwê axa yê Ereba an Tirkî
teve dibe çirav ew kehnîye ji hêstir kewî.

Gundê mine qeftek ji Kurdistan,
hawîrdorê gund di herke bazîn û gazan
ji bîna xamitî tim dibe canan
bidest gundê min nakeve şewq bo neqşan.

Gundê minli rojavayê wî 36km Nisêbîn
3km, li başûrê wî ji rêlpek diçe Cizîr
2km, li bakurê wî mişêna daran diser dihejin
ava wî li gundê sêyem, di gihe gundê girêbî, n.

Gundê mine hêvî ya gelê haremê bo zad
havînê dihatin kiryarî tevî xwazekên bêimehd:
lê mixabin kû tim çav li cendirman diqard
û jixwe xanî jî, ji herî di herivt weke ard.

Gund,ê mine fesadiye eşîr û her ol,an
ji her deran,ji her bavikên hemû qewman
wey liwî,kû cîyê xwe têde bigrê bi gelaciyan
da bikarib,bo zarokên xwe bistîn gulhen.*

Gundê minbû,tijî,ji Kurd,ên Êzdî ên "Zerdeşt";i
heta 76 an,gula haremêbû ji sersal û batizmî
jê derdiket deh kerî heryek bêtir ji sedîhebî
îro tevi çend kalan,torîk jixwere têde di zûrî.

Teve,di sala 1978-90 îd,çûne Elmanya rojave
welat û çanda lipaş hiştin,bêi guhên' pêle...
tiştê hebû kirin.gorî,cendirmên zinakare
neyar jî bi piştgirîye wan,li zirêv çêkir edabe.

çibikim bi gundê wilo, kû axe jî biwanr hevalbê
meriv bêidestûr herê nivîna jinê
çinîna zad û lêkirina xanî jî,kû bi destûrbê
û ji rexê dinve jî,kû neyar li serîmezreb dabê?

Belê divê em van tiştên nebaş teven rakin!
destên xwe di hevkin,bi hevre ti4tek bangkin(..)
bi daxwaza yekdil,Kurdistan jî azad-kin
êdi vegerina welêt,weke biran tev lihev parkin.

***

BÊIHEJARI WELAT LIBÎRBÛM
*****

Ê xelkê wexta kû xemên wan habûna welat î libîrbû
lê ê min,wexta kû ez î têr û paqîjbûma î libîrbû.

Wexta kû dirhavê min hebûn û kincên min a nûbûna
welat liber çav,ez î bi axîn û ofînim...
(hebûna li wî lê mihacirîye gel liber çavbûn
ew rengê jinebî û sêwîyen,li laş girîzo dixin...

Ê xelkê wexta kû kula wan hebû,welat libîrbû
ê min wexta kû ez dikenîm,li bîra minbû.

Ma gelo çime em teve jinebî,sêwî û birçîne?
belê,birçîtî ji kolonî,sêwitî ji welatperwerîye!,
dê û bav Şehîd bûn,jiber vê kedêrê a heglîne
divê em kulê parkin!,da ewjî hinek eşq bibîne(in)

Ê xelkê kû xemên wan hebûna welat libîrbû
ê min kû ez bi malbata xwere Şadibûm...

Kû em liwan xwedî dernekevin,tim bi sêwitî bangkin
kû em nebîne yek,nîkarin van kul û xeman rakin!,
kû em bi sêwitî bijîn,ew wê me ji doz sarkin
êdi ew dikarin me li pir kolan û qewman parkin!

Ê xelkê kû seyden wan nebûna,welat libîrbû
ê min wexta kû jina min bikete berpîrikan...

Jibîr nekin(!) jinebî didin sêyan şîret...
kuştina bav û kal,liser wan dikine bi kerd...
tim ditîne bîr,çula kû li gurçike pismêm ket
sibe (!) sibe didine pêşîye me berxê ji beranê qer!

Ê xelkê kû jinênên wan a xweşik bûna welat libîrbû
ê min kû jina min xwe şedikir,dilbikulê welat,bûm.

***

QENCÎ Û NEQENCÎ

*****

Kû zarê me yekbê.û dil jihev fêhnekê...
kû doza me yekbê û çav jihev bawernekê...
kû rêya me yekbê û şivîle jihev rikbikê...
ew ji sedî sed,başî û nebaşî jihev dikê!

Heta kû şivîlên milê rastê,bi strî nebê
rê liber wenda nekê,ew ger û kor nebê
û kû liber wî,liser,ê kehniyê telê çênebê
nabe kû li kepowan,nêvçîra kehrxizal bibê.

Tû dibêja,"şerme,kû bi navê hevdü bi kifirin,
xwe li navnetewî reşbikin û xatirê xwe bibin."
belê heta bêjî,"navnetewî wê me terk bikin,
û bêjî,"bi wê doza me betal dibin,"

ez jî dibêjim:eva we ,teve bi şaşî-şêwir dibê
ew bixwe gelê me ji rê dibê û xapk dikê...
ev jî bi tenê,jibo neyar,î keys çêdibê!
û keysa wan liber me dikola tabî,divede davê!

Jiber kû hevalên me hene ên ji dilî
êdin tev hevalên demguhertin û hêzî
ew çêdikin keys,hember Lenîn,izmî
hingî dilê dostan sardibê ji hêzê sed-sedî!

A kû ez dizanim,divê "Kurd xwe vewejêr..."
hevalên gelê Kurd li Sowyet(Sowît) bicivên
dîroka Kurdistan,a jêr,liber çav bibên
hember her Kurd,ê nebaş jî kozik bi nijinên!..

Hingî,tû dibe şêrinê berdilê hevalê baş û xeyrî
ewê bawer bikê kû tû di meşê,ji sedî,sed ji binî
lewma,wey li wî kû destê dostanî liser te bihejî
destê hevalên ne ji dil,berî ên din ditê sedilî!?

***

NALÎN; A LISER KUŞTINA PAZDEHAN
*****

Xwişkê te ez bi canv helandim
wey bavona te, ez jidil herijandim
kula dilê min jî jixwe, ez qelardim.

Wexta kû berê Özal, li mêvaniye Reha, yê
min jana bi wira liber çav dayê...

Xwişkê, tû di radyo da, di kewkirî...
te mejî û can tev, jimin dibirî
wî em liber çavên te danreşkirî...

Kû ew qatilê Özal, nebûye mêvan
çime ev dihat serê te, min û wan??

Xwişkê, te di radyo, da digo, "birawo yabo."
di kutan bi herdü destên xwe kabo
xwîna Tirk, ên nebaş jî, di laşd bû edabo.

Kû wî qatilê Özal, liwir rast bixweste
cegerê MIT. û ordiyê wê tev bişkeste...

Xwişkê, ez naxwazim nava min û te şarbibê
xwîna min liber çavên te reş bibê
divê tû bizanê "emin ên kû jibo te can didê!

Ev teve bi zimanê qatilê Özal, an dibin
ji nav Kurd, an, biratî ji rotê radikîn.

Xwişkê, min nedixwest giryê te werê min
divim dilê te biken tevi hezarên din
ev tev liser we dibin, hûn jî neheqî nekin!.

***

HEŞTSALAN BÊIBIJARTIN

*****

Bijartina heştsalan wa biserd minde hat dibê,"redan,a biyanî,yan bo serok çênabê qet" belê ez jî mirovim,boçi bextê min reş derket?

Heştsalên min li Elmanya,bêi-redan.?

Ez hemwelatîyê dinêma divê bimênim!, li kû gurça cîhan kû jixwer war deynim divê,bi dilê xwe, jixwer serok bineqênim!

Heştsalên min li Elmanya,bêi-redan.?

Divê,hûn hemwelatîye,kê bidine min! nebêjin,"ne Tirk,ne Faris û ne Germîn" divê,mirov bi dilê xwe, jixwer serok bineqîn!

Heştsalên min li Elmanya,bêi-redan.?

Ez ne dewarim,bêi-redanbim,belê fêhmber... bo serfirazîya xwe serî didim ber ber qirare redan bide min,lê distînim wek Şêr.

Heştsalên min li Elmanya,bêi-redan.?

Evjî hinek kêmasîye,bo gelê Elman,a wî bomîn xwe neêşan,d,da bibime îsan,a bes şikê li xwe bîn,jite divim piştपालdan,a!..

Ma heta kengî tûwê min bibîné wek kerr,i??

***

LI HÊLÊ ŞEREK DAKET

*****

Qîza malê rabû jixew, Şûn devê lawik li rû kew
jê weye dahiriye, nizanî li xeyalê bû xewn
wê rabû rûwê xwe Şûst, xwe anîbû ser kewn
Şikinîbû ew porê têlî, ew derketbû civanê kêw.

Keçik qertbû nîzani çî ciya xeyrî dilî
liser wî harbûya, li dil kirbû birinî...
gorî dikê malê dinê tev, bi nedrane evîn, î
kû lawikê wêy saxbê, bere tûkes nemênî.

Herdüwan dil kirbûn yek, gundî biwan hesiyan
lihev û dü gerandin gotin, "ev bi heqîûrastîya,
ev, divê here serî, dil jiwan pergal birîya
bi sedan ev bûwiya, ma 3îma a wan gidîya..?"

Ew nêzi zewaca xwe bûn, li hêlê Şerek daket
bi wan hêrzên evîn, î lawik jî binav wan ket
di berdomane Şêrde gulek li serê wî ket
laş veğerandina malê, agir bi dilê wê ket.

Qîzikê liba meyît got, "gohdarîkin/ xweş,
heta kû ev Şer hene, dilê tûkes nabe geş,
jibo lihevhatina dinê, dê em biakisin bes,
da dewse dilxweşîye yekî, dagirê sedûşeş!"

***

EZ DIVIM XWEDÊKÎ BITENÊ

*****

Ez navim xwedêkî sosyalîst û yekî kapitalîst
li alîkî dinê dîlan û li yekî tim xwînrej
teve bere ê pêşîbê bo jîyan di bûhar seyda.

Xwedê,ê paş,bêiojdan û î xedara
cîhan tev berikand bi hezne sêwyan,a
nema dixwazin sexel bînin,tev bi hezra

Ez nizam ev teve ditê ji xwedê an ji ojdan?
berî ê pêşî werê,ê paşî cîhan di agird dida,
tev bo sitare malê kêmşeqsan .

Qim bi serwerîya wilo hewhat bo herdem
biserde got,"eve xwedê,ê wey pût".,
ji hingîv heta niha şer lidûvhev meded.

Ewbû kurê komûnala pêşî,nejibav bêjî
lewma dikire gorî dirhav tevî bavjî
neviçirk hew debarkir,liber rabû jidilê tijî.

Ojdan liwî fermankir,bo cîhanlihevhatin
Marqsizm kire rêber,tevî ên hevalên din
ji Lenin,ra anî sehlî,bo şoreşe gelasîn.

Em îro dibînin,heyfe qehbîtî a dê hilanî
lewma,pirr meriv bûna sosyalîst bo materyalî
da di cîhande deynin,edaleta bo her îsanî.

***

TÛ JIBÎR NABÊ DI QURÇA TARÎD
*****

Hogir Simaîl, çime tû wilo bêihevil?..
di heps û zîndan da mayî pirr Şerpil
kanin ew kesên "bo îsanan a bêihel?..

Tû qet jibîrnabê di qurça tarîd.

Kanin ew berpirsyarên heqê îsanî
tim bang dikin, "qirik liwan ziwani"
bo kîya derwe dewletê bowan dayî?

Tû qet jibîrnabê di qurça tarîd.

Ez bangî berpirsyarên A.I.û êdin dikim
hevdü bigrin, Entap û Cenewre xûspikîn
da Bêşikç biwê bexstîtar bikin.

Tû qet jibîrnabê di qurça tarîd.

Tû delalê berdilê Edirne û Dihok
mûwên porê te bikin bi milkok
kû biwê jîn newê, nedranbin çend kurdok.

Hindik maye tîrroj didê qurça tarî heval.

***

---

* Ev helbest, berî revîzyonozme I.
Bêşikçî, hatiya nivîsandinê.

NEWROZ BOMIN DITÎNE XEYALÊ

*****

Newroz, bomin ditîne xeyalê
dibê; jimin ditê bîna gulên bûharê."

Newroz, ji minre di deyne kursî
dibê; piyên xwe bavêje erşî..."

Newroz, dide destmin çakûç bo sûk
dibê; ave, ke rikin bo zave û bûk ."

Newroz, bang dikê qîzan,
dibê; bo welat bi xortan bileyzin ."

Newroz, bang dikê jin, (...)
da dilê te ser kezeb nebê tin ."

Newroz, bang dikê bav,
"serê xwe derxe ji qumar û tiştixav ."

Newroz, dibêjê ezim "Kawa",
"hûn îro bi hezarana weke min çawa..."

Newroz, bang dikê Kurd, an,
"destên xwe di hevkin bo peyman ."

Bijî, bijî, her bijî "Newroz"
va em di meşin bi yek pê û soz.

***

EV HELBESTÊN KÛ HETA BI VÊ RÛPELÊ HATINA LÊKIRINÊ
DI NAVA SALA 1983-1988 ANDE HATINA AMADAKARINÊ .
EV HERÇENDÊN KÛ LIPÊŞ DITÊNE NIVÎSANDINÊ, NE BI
KURDÎ, NA BELÊ JIBER KÛ EWA GERÎNGIN, DINIVÎSIM.
HÊVÎDARIM KÛ EW LI DÎWAN, Ê NEHEQÎYÊ NEKIN .

Institut kurde de paris

BARIŞ SAĞLA ORTADOĞU

*****

Sen barışın ortamısın
her insanın anesisin
sen kendinde barışçısın
barış sağla Ortadoğu!

Sen nehire yön vermesen
hiç güvercin üçüremesin
Libye Beyrut unutursun
barış sağla Ortadoğu!

Washigton,a kan verecek
Bonn London,a kulak dalacak
Türkiye de Lübnen yaratacak
barış sağla Ortadoğu!

Bir yandan Türk,lerin var
göbeğinde Kürt,lerin var
serininde Arab,Fars var,
barış sağla Ortadoğu!

Bunlar hepsini canlandır
aralarında kardeşliği kur
hepsinde tek kangruptur
barış sağla Ortadoğu!

Sen bunlar hepsine Dikkat!
sana barışçı komşudur
cennete yoktur kefalet
barış senin toğmundur!

Artık sağla Ortadoğu ,
artık sağla Ortadoğu ,
artık sağla Ortadoğu !!

BAHÇEMİZDE ÇİÇEK AÇTI

*****

Bahçemizde çiçek açtı
gullerinden nur parlatı
her dalından bal aktırdı
Kürdistan da toğum ekti.

Toğumundan kökler saldı
kayalar dağları geçti
Kürtler için umud verdi
Cumhuriyet,e temel attı.

O renkli renkli çiçeğimiz
kızlarımız gençlerimiz
akan ballar kanlarımız
sosyalizm hedefimiz.

Sosyalizme giden yollar
kadın erkeği eşitler
sevgi saygıyı yaratırlar
sömürüyü yok ederler!

***

KANI TEMİZ ONLAR ANLAR

*****

Bilim nedir nedemektir,
profesör olmak mı anlamaktır,
ünilere gitmek mi bilmektir?
çoğu yalan aldatmaktır!

Anladığım tek bilimsel
sahta profesör değil aldatmasal
ünilerde neyi yazar?
hep Emperyalist düşüncesel!

Kanı temiz onlar anlar
insanlığa hizmet eder
işçilerin hakkı arar
ülkesini özgür kurar.

***

Institut Kulturelle Paris

BİZ KARDEŞİZ MECBÜR DEMEK

*****

Gel kardeşim seni bekler
cennetini senden ister
her fırsatı senden umar
yoksa, ömürleri hapiste geçer.

Oda insan yaşamak ister
çocukları öksüz kalır
yemekleri kimden ister?
annelere umut sağla!

Gel kardeşim elini ver!
bir ağızla severiz de !
sirtini ver aşarız de !
hapisleri parçarız de !

Ben yaşarım o, viz deme
kimimdir ki sarhoş deme
teroristtir ahmak deme
biz kardeşiz mecbür demek!

***

YARALI ŞAHININ KANATLARI, YLA
*****

Tam beş senedir bahçede
hep gülünü arıyor,
gözlerinin kararmasıyla bükülüyordu yere.

Hep boşuna çıkıyordu.

Bazen yapraklarının koruntusu,
güneşe karşılık vermiyor,
bazen de, damarlarda, su birikiyordu..

Yine mutsuzluk bahçivanın çabasına.

Bazen küçücük bir gonca, idi
ne bahara ne güneşliğine ,
ne mucize nede oksijen saçabilirdi.

Tüm uymazlığını ispatlıyordu...

Bazen bahçivan bıkmıştı,
gülünden umudunu keser,
bazende, felekten nefreti.

Felek, in düşmanlığına dayanılmıyor.

Sonra, karamsarlığın çabaya darbesi,
buyüzden, gülün dikânler arasında ki kaybı,
bazende, gülün etrafını barut gibi çapalaması...

Bu, karamsarlığın başarısızlığıdır elbete.

Doksanbirin başlarında belkide Mart-ay, idi,
güneşliğini kızkandırıyordu yanakları
bu yine canlandırırdı bahçivanın çabalarını.

çabalanma tüm ürün sađlar!

Aranan gül,bumu acaba?umutlar!
felekin şımarıklıđını sustururmu?
umutlarla dolu çabalar,umutlar!umutlar!

Sadece umutlarla,asla başarı sađlanamaz!

Kış gelmeden önce,bir kerecik olsun,
güneşe ve feleke darbesidir bu,
azıcıkda olsa,şansların ve umutların...

çünkü,kış gelince kanatlar islanırlar...

Sonra,yaralı bir Şahinin kanatları,yla
kutupyıldıza ücecektir bahçivan.,
feleke gösterişi olsun intikamları,yla.

Ve sonra,yerküresinin köşeleri Şahinin...

***

ICH HAETTE DICH NICHT VERLASSEN

*****

Ich haette dich nicht verlassen!
deine Sorgen mit getragen
haette man uns leben lassen
mein Leben, in deinem Boden begraben!

Hier, habe ich große schmerzen...
ein nervösen Herz und schlechten Nerven
auf Aemter, unfreundliche Gesichter
jeder Blick, scheint mir ein Richter.

Die sehnsucht, nach deiner Blumen
machen mich zuchtig, nach ihrer gluhen..
die unschuldige Farbe, die der Freude dienen
aber, sie verlieren Farbe unter der Stiefeln.

Die Blumen hier, sind auch die gleiche
aber verlieren sie hier, ohne Schnee Farbe
soll kein Schuld sein, nur die der Erde
vielleicht noch kein gehackt wurde?..

Ich werde eines tages zurück kehren
deine Wurzel in meinem Herz begraben
das die Sonne auch dort schöner scheinen...
dort mus auch fröhliche Farbe sein!

***

DEN FRIEDEN ZU ERWISCHEN

*****

Wer kann mir helfen den Frieden zu erwischen?
seinen Gesicht mir ganz gut, zeigen,
das ich auch ihn kennen lernen.

Was meinst du Klaus ob ich Recht habe?

Kannst du mir helfen, den Frieden zu erwischen?
sein ganzen Körper so Wild küssen,
ich garantiere es dir, werde nie beißen.

Was meinst du Robert, ob ich Recht habe?

Ich habe zu zweit, so große Wünsche...
mich für diesen Frieden sehr einsetzen
das die Kinder, was anders ergenzen...

Was meinst du Meikel, ob ich Recht habe?

Ich weis es nicht, ob wie er ist aus,
Gelb, Grün, Blau, oder immer der Braun, s
aber für die Kurden, rotes Licht im Graun, s!

Nicht wahr Petra, ob ich Recht habe?

Denn, must du es mir so sehr helfen!
das ich nicht mehr nach dir fliehen
auch deinen Frieden, nicht belestigen...

Nicht wahr Julia, ob ich Recht habe?

Also, ich kann, s nicht mehr, so aushalten
diese Grausamkeit weiter mitbefurchten
damit verdammte Sauerkeit in meinem Magen...

Und was meinst du Maria, ob ich Recht habe?

***

Berlin! du bist schon wieder vor den Objektiven
aber diesmal nicht vor den Gewehren der Soldaten
sondern, vor den die Menschen schöner machen...
aber verdammt, warum sind diese Tage so selten?

Stau: Für Herzklopfen und gegen Abgas...

Sie kommen so plötzlich und mit Geheimnisse
sie machen den Menschen die große Freude
weil es solche wohl, nur im Paradies gibt
in diesem Fall, müssen wir uns richtig fassen!...

Stau: Für nationale Gefühle und ...

Ich wünsche mir eines tages, auch sowas!
ob andere leute es richtig finden oder nicht paßt
ist nicht schlimm, wenn verbrennungen durch Gas,
weil meine Wunde, werden geheilt nur durch das.

Smog: Auf DM Farbe, (BJWS) wie Welle Sturm.

Berlin! du mußt diesmal richtig wirken!..
nicht wieder manche leute, frech werden lassen
die müssen verschwinden, ohne ob und wenn...
aber ich wünsche dir Ruhe für immer, ohne zu klagen!

Smog und Stau, auf Berlin, er Misioyes...

***

,GER.12.11.89

T Ê D E Y Î

DIBE KÛ SALKÊ BÛHAR ÇÊNEBÊ:::~::~:	1
BA NE KURÊ AVÊ BITENÊYE:::~::~:	2
BEXTYARI A MIN BI TABLATÊ:::~::~:	3
HETA EWËRUPA BÊICEZABÊ:::~::~:	4
DINYAMIN BÊIHEYE MEKE:::~::~:	5
XWEDÊNÂSÎ HEJARÎYA:::~::~:	7
DAYÎK HÊVÎDARA JI ÇÛNA UNO:::~::~:	8
EZ NIHA JIDERVE DITÊM BÛHARA:::~::~:	9
EZ LI EMÊRÎKA BÛWÛMA:::~::~:	10
TIRSE LIŞER HÊWANÊN KURDISTAN:::~::~:	11
JISALÊ ŞÊSEDROJ HEZINDARÎ:::~::~:	12
XEYDA DÊ Û ZARWAN:::~::~:	13
HETA KÛ EZMAN Î LICÎBE:::~::~:	14
DÎSE ŞERSAL DÎS KÊF Û SEYRAN:::~::~:	15
BITENÊ EZ Û DILÊ BOTE MAN, E WELAT:::~::~:	16
QEY ŞERÊ DINÊ BÊI, KURDISTAN NABÊ:::~::~:	17
DINYA MIN...:::~::~:	18
EZ Û NEXWEŞÎNA XWE:::~::~:	20
ÊVARE YEKÊ GULANÊ:::~::~:	22
BANQ, A BINAVÊ ŞEQSÎ:::~::~:	24
KÛ EMÊRÎKA Û SOWÎT BIHEVRE RABIN:::~::~:	25
HER, KURD DIVÊ BERPIRSYARBÊ:::~::~:	26
KURDISTAN, A XEBATE PERÇEK JI CÎHAN:::~::~:	27
QEWMITÎ BINPÎYANKIN:::~::~:	28
HETA KURD, Î SAXBÊ:::~::~:	29
HÊSTIRÊN ÇAVAN DIREŞÎNA:::~::~:	30
NAVÊ ŞEHÎDÎ FELATA:::~::~:	31
WEY ELMANYA, ELMANYA:::~::~:	32
DI KURDISTAN DA HOZETE ÇÎYE:::~::~:	34
XORTÊN KURD, AN JI SURÎ:::~::~:	35
WEXTA KURDISTAN BÊIXWEDÎBÛ:::~::~:	37
GULÊN, TE HERROJ DIBIN PÊD DIGAZIN:::~::~:	39
EW SORGULA ME WÊ BERBIBA, BÊ:::~::~:	40
EWTOBAN 7 ELMANYA:::~::~:	41
MIN RAHIŞTE TIVINGÊ KETE DESTÊ MIN KEFÇÎ:::~::~:	42
BÎRA MIN Û GULÇÎÇEKÊ:::~::~:	43
CAP ANAMUR...:::~::~:	44

T Ê D E Y Î

NEYAR LIMIN XIST Î GER Û GÊJIM:.....	45
HELANDINA ZÊR BINAVÊ AR:.....	46
WELATÊ MIN KIRE WEK JINA QEHB PIRR ŞERME:.....	47
ZALIMÎYA OLÊ LISER ZAR:.....	48
MISERFTIR JI DUBLEK RÛS Û ELMAN:.....	49
WELAT ÇOLEKE HIŞKE BÊIDEV Û ZIMAN,A:.....	50
ALA RENGÎN LISER ÇÎYAYÊ XELAT:.....	51
AX! LITE JINIKE KURDÎ:.....	52
SEWESÎ,A MIN BO WELET:.....	53
KULA HEZNÊ Û CEMÎL...:.....	54
ZARO DIPEYVIN BITERZANÎ:.....	59
DINYA JÎ JIXWER DIQERÊ:.....	60
VÊCA TIRK DITIRSÊ JI NEZANÎ,A KURD:.....	61
AGIRÊ ÇÎYAN GEŞBIKIN:.....	62
KULA WELAT PIRR GIRANA:.....	63
MIN HEVALTÎ KIRBU JIDIL:.....	64
BEXÇÊ BÛHEŞTÊ TÊDE GUNEHKAR:.....	65
VAN PALÊSAN JINAV GEL BIDÛRKIN:.....	67
EM ŞIBAND,NA SIPRÎYONÎSTA:.....	68
XECXECOKA HÛNERMENDÎ:.....	69
DIL KELÎ LISER BAVAN:.....	70
ÇANDA ME PIRR BIQEDRE:.....	71
SERSALEK LIDERVEY WELET:.....	72
DAYÎK Û BAV XEMDAR DANÎ:.....	73
NEDÎT EV ECÊBA ZILOBATÎ:.....	74
TEV ŞEWITÎN LI HALEPÇÊ:.....	75
PEŞMERGE PIRR HATIN:.....	76
DOSTANÎ,A JIN Û WELAT:.....	77
WELAT TIM TÎYÊ XWÎNA GERME:.....	79
SERÊ SALA NÛ:.....	80
MALDARÎ AN ŞEREF:.....	82
SERBILINDÎ JIBO ZARWAN:.....	83
HÊÇÊ ÎSAN BI ŞEWTANDINA BAZÊN:.....	84
RÊNCA MIN ŞEWATTIR JI A KURDISTAN:.....	85
DARA DI GULANÊD HIŞKMAÿÎ:.....	88
4418 ROJAN HÊSÎRÊ NEXWEŞXANÊ:.....	89
GER TÛ WELATPARÊZBÊ:.....	90

T Ê D E Y Î

TÛWÎ DAYIKÎ NÎŞTIMAN:::~::~:	91
GELO LIWIR ÇIDIBÊ:::~::~:	92
ŞEHDEK RABU JI KURDISTAN, A BAŞÛR:::~::~:	93
MA HEQÊ MIN TÛNE KÛ JITE HÊVÎKIM:::~::~:	94
MECÎD ÇÛWÛBÛ GUNDÊ AXÊ:::~::~:	95
PIRSE MIN JI HEVALAN:::~::~:	100
KULA NEDIYAR PIRR PIRR JANA:::~::~:	101
NEYAR XWE DÎŞE EŞKEREKIR:::~::~:	102
HINGÎ BOMIN KEF Û SEYRAN:::~::~:	103
DIVÊ UNO.NEBÊ NEHTORÊ EMPERÎ:::~::~:	104
WELAT ÇIME TÛWÎ HEZNÎ, Î:::~::~:	105
BERE KULA MINJÎ TEBE, Y, A HALEBÇE, BE:::~::~:	106
OSMAN, Ê XENZÎR:::~::~:	108
WEXTA KÛ GUL BIŞKIVÎN DIVÊ TEYROK NEBARÊ:::~::~:	109
ÇAVNERÎ, Ê MIZGÎNIM:::~::~:	111
CANÊ MINÎ SAX Û MIRÎ:::~::~:	112
TÛ BIQÊŞT BIQÊŞT MANEBES ROMÊ:::~::~:	114
ÊDÎ XWE NEDÎT DIBIN KINCANDA:::~::~:	115
KUŞTINA HEFTÛNEH-HESTÛYAN:::~::~:	116
HETA KENGÎ TÛWÊ JÊR BIHÊLE:::~::~:	117
GUNDÊ MINE QEFTEK JI KURDISTAN:::~::~:	119
BÊIHEJARÎ WELAT LIBÎRBÛM:::~::~:	121
QENCÎ Û NEQENCÎ:::~::~:	122
NALÎNA LISER KUŞTINA PAZDEHAN:::~::~:	123
HEŞTSALAN BÊIBIJARTIN:::~::~:	124
LI HÊLÊ ŞEREK DAKET:::~::~:	125
EZ DIVIM XWEDEKÎ BITENÊ:::~::~:	126
TÛ JIBÎRNABÊ DI QURÇA TARÎD(BEŞIKÇI):::~::~:	127
NEWROZ BOMIN DITINE KEYALÊ:::~::~:	128
* BARIŞ SAĞLA ORTADOĞU:::~::~:	130
BAHÇEMIZDE ÇIÇEK AÇTI:::~::~:	131
KANI TEMİZ ONLAR ANLAR:::~::~:	132
BIZ KARDEŞİZ MECBÛR DEMEK:::~::~:	133
YARALI ŞAHININ KANATLAI, YA:::~::~:	134
* ICH HAETTE DICH NICHT VERLASSEN:::~::~:	136
DEN FRIEDEN ZU ERWISCHEN:::~::~:	137
POLITISCHE SMOG UND STAU AUF BERLIN, ER...:::~::~:	138

Institut kurde de Paris

Institut kurde de Paris

EVÎNDAR BIXWE

Navê Evîndar Silêman Sağlam, a. Bi devê gundî, ên wî, "Silo, ê Heyşan"ê. Ew ji dê-yeke serhişk, kêmaqil, belê merd, û ji bavekî merd, mêrxas û aqilmend, di nava sala 1954-55 an de, li gundê Qubukê (li binxetê) girêdayê Tirb(a) sipî/Qamişlo hatiye dinê. Berî kû saleke hemrê wî biqede xwinbûna malbata wan ji destê dewlete Tirk diqede û malbata wî di se vedigere serxetê, wel-ayete Mêrdîn, ê, qeza Nisêbîn, ê, gundê (gundê mine qeftek ji Kurdistan-helbest).

Ew piştî pêncsalîya xwe bûwiya kehrwên. Piştî heftsalîya xwe bûwiya şivan. Piştî heştalîya xwe liber pêz, hînî nivîsandinê bûwiya. Piştî di sala 1964 ran de bavê xwe wendakir, ew xispbû kû darê şivantîyê deynê û heta kû birayê wî ji eskerîye Tirk an, veqerê, bibê malxwê... Di sala 1974 ran de, wî xwestîye kû jibo hinek dirhav û keleşkofekê bibê "Pêşmerge" ê Talabanî Di sala 1975 an de, wî xwestîye kû "herzîhal" êkê bidê Qaymaqam, ê Nisêbîn, ê, angokû demekê hêza Kurdî a netewî bipêşkeve, ew ne ,Kurd, a. sedam?...? Di sala 1977 an de, li eskerîyê, ew bûwiya dilxwazê qewmitîya xwe. Ji sala 1975-77 an, eskerîye Tirk ,an bi birancîya "Muxabirî û demekê bi Înzibat, î, qedandîya. Di sala 1978 an de, bûwiya dixwazê komela, ka Kurdî. Dûvre, liser jihev-veqedandina wê komelê (1982) ew ji wê komelê bû dilxwazê grupa ,B,. Evîndar ji sala 1987 an û bivirde negirêdayê tû kome-la, ya., û ew dixwaza liser sîyasete Kurdistan, bibe rexneker.. Di sala 1979 an de, ew ji Kurdistan, ê biderketîye û çûwiya Elmanya.

Ji sala 1985-91 ê, ew ji tirsê "sîyasete wêrisîya Kurdistan", ketîye neqamîyeke pîrr giran a psikolojik... ji sala 1986-88 an, ew ketîye neqamîyeke malbatî... evherdû nexweşîn bihev, di canê wîde bûwûna nexweşîneke "tibbî û psikolojik".. Ji sala 1990-91, ê, wî jiyana xwe bitenê li Nexweşxanan û liba hekîman derbaskirîye. Ew di sala 1992 an de, 6 mehan li "Akademî, yeke Ticarî", de beşdar bûwiya. *Xwendina Evîndar, a xeyrîresmî:

Dîrok, a Kurdistan. Dîrok. Urfe Riknê Felsefî. Zanîtî, a Dîrc ka Materyalizm, ê. Astronomî. Bîyolojî. Fîzyolojî. U ....

W ê n a
 *Rûdên: Tabiata Kurdistan
 *Serî : Ji genimê meksîkî
 *Bejn : Ji gula berbiroj
 *Wezn : Bi ,niv, digurd, î
 *çav : Ji mikro, s ,kop, î
 *Dev : Bizrê astro, nomî
 *Bêvil: Warê keleke Nuh.
 ******